

GMINA CZARNA

NASZA GMINA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

ISSN 1733-411X

Nr 36, październik 2018

Czarna Dąbrówki Krzemienica Medynia Głogowska Medynia Łańcucka Pogwizdów Wola Mała Zalesie

wiepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

W NUMERZE:

- ➔ Otwarcie Centrum Promocji Dziedzictwa Kulturowego w Krzemienicy
- ➔ Najważniejsze zrealizowane inwestycje w gminie Czarna
- ➔ Budżet gminy
- ➔ Uroczystości i wydarzenia

Wójt Gminy Czarna
oraz Komitet Obchodów
660-lecia wsi Krzemienica
zapraszają na:

niepodległa | POLSKA
REPUBLIKA
NIEPODLEGŁOŚCI

Uroczyste obchody 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę

10 listopada 2018 r. w Krzemienicy

W programie:

- Msza Święta w kościele p.w. MB Pocieszenia pod przewodnictwem bp. Stanisława Jamrozka o godz. 11.00
- Apel Poległych przy Pomniku 650-lecia Krzemienicy
- Odświeżenie tablicy pamiątkowej z okazji 100-lecia Niepodległości na obiekcie Centrum Promocji Dziedzictwa Kulturowego
- Program Patriotyczny w Centrum Promocji Dziedzictwa Kulturowego

Zapraszamy
na premierę spektaklu
Piotruś Pan
w reżyserii Natalii Kozy
Teatr Hybrydowy w Czarnej
13 października 2018 godz. 18.00
Wstęp wolny!

**RODZINNY SPACER
NIEPODLEGŁOŚCIOWY**

**START PRZED POMNIKIEM MILLENIJNYM W CZARNEJ
11 LISTOPADA 2018 r. O GODZ. 14.00**

NASZA GMINA – Pismo Samorządu Terytorialnego
Nr 36, październik 2018

Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji w Czarnej. 37-125 Czarna 260c, tel./fax: 17 226 23 23
email: biuro@gok-czarna.pl, www.gok-czarna.pl
Skład: Artur Buk

Nakład: 2000 egz.
ISSN 1733-411X

Szanowni Mieszkańcy
Gminy Czarna

Jeszcze tylko kilka tygodni dzieli nas od końca VII kadencji samorządu terytorialnego przypadającej na lata 2014-2018, w trakcie której samorządność w Polsce obchodziła jubileusz 25-lecia istnienia i funkcjonowania.

Stoimy na progu nadchodzącej nowej, VIII kadencji samorządu, przypadającej na lata 2018-2023, która po raz pierwszy będzie trwać 5 lat zamiast dotychczasowych kadencji 4-letnich. Każdy kończący się okres skłania do refleksji i dokonywania podsumowań, tego co udało się zrobić, jakie zamierzenia zrealizować lub rozpocząć, a do czego z różnych względów trzeba się będzie przymierzyć w najbliższej przyszłości.

W tym numerze gazety gminnej postaramy się dokonać bilansu dokonań, zamierzeń, inicjatyw, zrealizowanych i rozpoczętych inwestycji poczynając od tych spektakularnych jak świeżo zakończona rozbudowa i modernizacja Ośrodka Kultury – Centrum Promocji Dziedzictwa Kulturowego w Krzemienicy do przedsięwzięć drobnych, ale koniecznych dla codziennego funkcjonowania infrastruktury gminnej.

Minione 4 lata oprócz realizacji nowych zadań i inwestycji to kontynuacja przedsięwzięć już rozpoczętych. To był także okres pozyskiwania wielu środków pomocowych ze źródeł krajowych i unijnych. Środki te przeznaczone były na infrastrukturę wodociągową, kanalizacyjną, drogową, inwestycje i modernizacje placówek oświaty, kultury, sportu, zdrowia i rekreacji. Przybyły nam kolejne kilometry chodników i oświetlenia przy drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Szczegółowo zakres wykonanych prac, zamierzeń i inwestycji gminnych został przedstawiony w dalszej części numeru gazety, do którego uważnej lektury serdecznie zachęcam.

Te wszystkie działania, inwestycje i dynamiczny rozwój gminy w mijającej kadencji spowodowały że Gmina Czarna w 2015 r. podczas kolejnej akcji oceny samorządów w ramach Złotej Setki Podkarpacia po raz kolejny została pozytywnie oceniona uzyskując bardzo wysokie 4 miejsce w rankingu spośród 109 gmin wiejskich województwa podkarpackiego. Ta wysoka lokata sprawiła, że nasza gmina została najlepiej ocenioną gminą z powiatu łańcuckiego.

Ten sukces naszej gminy jest także zasługą bardzo dobrej współpracy z Radą Gminy na czele z Przewodniczącym, dużego zaangażowania Radnych i Sołtysów poszczególnych Sołectw, którym chciałbym przy tej okazji serdecznie podziękować.

Gorące podziękowania kieruję do Księży Proboszczów wszystkich parafii w naszej gminie za stałe zainteresowanie sprawami gminy, za duchowe wsparcie i modlitwę.

W sposób szczególny chciałbym podziękować Panu Kazimierzowi Gołojuchowi posłowi na Sejm RP Mieszkańcowi naszej gminy za nieustanne zainteresowanie sprawami gminy i udzielanie skutecznej pomocy w wielu sprawach dotyczących dalszego jej rozwoju.

Dziękuję także wszystkim Mieszkańcom naszej gminy za wsparcie, pomoc, zrozumienie i aktywny udział w realizowanych inwestycjach.

To zainteresowanie i aktywność Mieszkańców pozwoliło pracownikom Urzędu Gminy w Czarnej lepiej i skuteczniej załatwiać istotne sprawy i rozwiązywać problemy nurtujące społeczeństwo. Za co im przy tej okazji bardzo dziękuję.

Życzę Wam drodzy Mieszkańcy, żeby zbliżająca się coraz szybciej nowa VIII kadencja samorządu gminnego była dla nas wszystkich owocna i ze wszech miar satysfakcjonująca. ■

Z wyrazami szacunku,
Wójt Gminy Czarna

XL Sesja Rady Gminy Czarna z dnia 24 maja 2018 r.

W sesji uczestniczyło 13 radnych. Podczas obrad zostało podjętych 11 uchwał.

Porządek obrad obejmował:

1. Otwarcie Sesji Rady Gminy.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Podjęcie uchwał:

- w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Czarna za rok 2017 wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za rok 2017.

- w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy z wykonania budżetu Gminy Czarna za rok 2017,

- w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości stanowiącej mienie komunalne Gminy Czarna położonej w miejscowości Krzemienica oznaczonej nr ewid. 2099/2 o pow. 0,29 ha,

- w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie na mienie komunalne nieruchomości niezabudowanych położonych w miejscowości Wola Mała oznaczonych nr ewid. 795/2 o pow. 0,0008 ha oraz nr ewid. 796/3 o pow. 0,0258ha,

- w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przy drodze krajowej w miejscowości Krzemienica, gmina Czarna – część 1A,

- w sprawie dopłat za ścieki dla wybranych taryfowych grup odbiorców usług,

- w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Łąncuckiemu w 2018 roku na realizację zadania pn. „Poprawa dostępności komunikacyjnej do drogi wojewódzkiej nr 881 poprzez rozbudowę drogi powiatowej nr 1521 R Czarna – Wola Dalsza oraz remont drogi powiatowej 1512 R Medynia Głogowska – Rakszawa”,

- w sprawie dopuszczenia zapłaty podatków, opłat, niepodatkowych należności budżetowych oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowiących dochód budżetu Gminy Czarna instrumentem płatniczym,
- w sprawie określenia stawek podatku od środków transportu.

- w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy Czarna na rok 2018,
- w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej,

4. Informacja Wójta z działalności Gminy w okresie międzysesyjnym.
5. Przyjęcie protokołów z poprzedniej sesji.
6. Zapytania i wolne wnioski.
7. Sprawy różne.
8. Zakończenie sesji.

XLI Nadzwyczajna Sesja Rady Gminy Czarna z dnia 18 czerwca 2018 r.

W sesji uczestniczyło 14 radnych. Podczas obrad zostało podjętych 3 uchwały.

Porządek obrad obejmował:

1. Otwarcie Sesji Rady Gminy.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Podjęcie uchwał:

- w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych,

- w sprawie wprowadzenia zmian w Uchwale Budżetowej Gminy Czarna na rok 2018,

- w sprawie zmiany w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Czarna,

4. Zapytania i wolne wnioski.
5. Sprawy różne.
6. Zakończenie sesji.

XLII Sesja Rady Gminy Czarna z dnia 11 lipca 2018 r.

W sesji uczestniczyło 13 radnych. Podczas obrad zostało podjętych 9 uchwał.

Porządek obrad obejmował:

1. Otwarcie Sesji Rady Gminy.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Podjęcie uchwał:

- w sprawie wyrażenia zgody na najem w trybie bezprzetargowym lokali użytkowych usytuowanych w budynku znajdującym się w miejscowości Medynia Głogowska stanowiących mienie komunalne Gminy Czarna na okres powyżej trzech lat,

- w sprawie zgody na sprzedaż w trybie bezprzetargowym nieruchomości gruntowych niezabudowanych oznaczonych nr ewid. 1351/161 o pow. 0,0087 ha oraz 1351/162 o pow. 0,0037 ha położonych w miejscowości Pogwizdów,

- w sprawie przyjęcia projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Czarna i przykazania go do zaopiniowania organowi regulacyjnemu,
- w sprawie zmiany granic Sołectwa Dąbrówki i Sołectwa Wola Mała,

- w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla Wójta Gminy Czarna,

- w sprawie zmiany uchwały XL/374/2018 Rady Gminy Czarna z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Łąncuckiemu na realizację zadania w 2018 roku pn. „Poprawa dostępności komunikacyjnej do drogi wojewódzkiej nr 881 poprzez rozbudowę drogi powiatowej nr 1521 R Czarna – Wola Dalsza oraz remont drogi powiatowej 1512R Medynia Głogowska – Rakszawa,

- w sprawie zmiany uchwały XXIV/324/2018 Rady Gminy Czarna z dnia 20 listopada 2017 r w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Łąncuckiemu na realizację zadania w 2018 roku w postaci dokumentacji kosztorysowej w zakresie budowy chodnika przy drodze powiatowej nr 1375 R Stobierna – Medynia Głogowska w miejscowości Pogwizdów,

- w sprawie zaciągnięcia kredytu bankowego,

- w sprawie wprowadzenia zmian w Uchwale Budżetowej Gminy Czarna na rok 2018,

4. Informacja Wójta z działalności Gminy w okresie międzysesyjnym.
5. Przyjęcie protokołów z poprzednich sesji.
6. Zapytania i wolne wnioski.
7. Sprawy różne.
8. Zakończenie sesji.

Wszystkich zainteresowanych dostępem do pełnego tekstu przytoczonych uchwał odsyłam na stronę internetową gminy: www.gminaczarna.pl oraz www.gminaczarna.biuletyn.pl. ■

Obsługa Rady Gminy w Czarnej

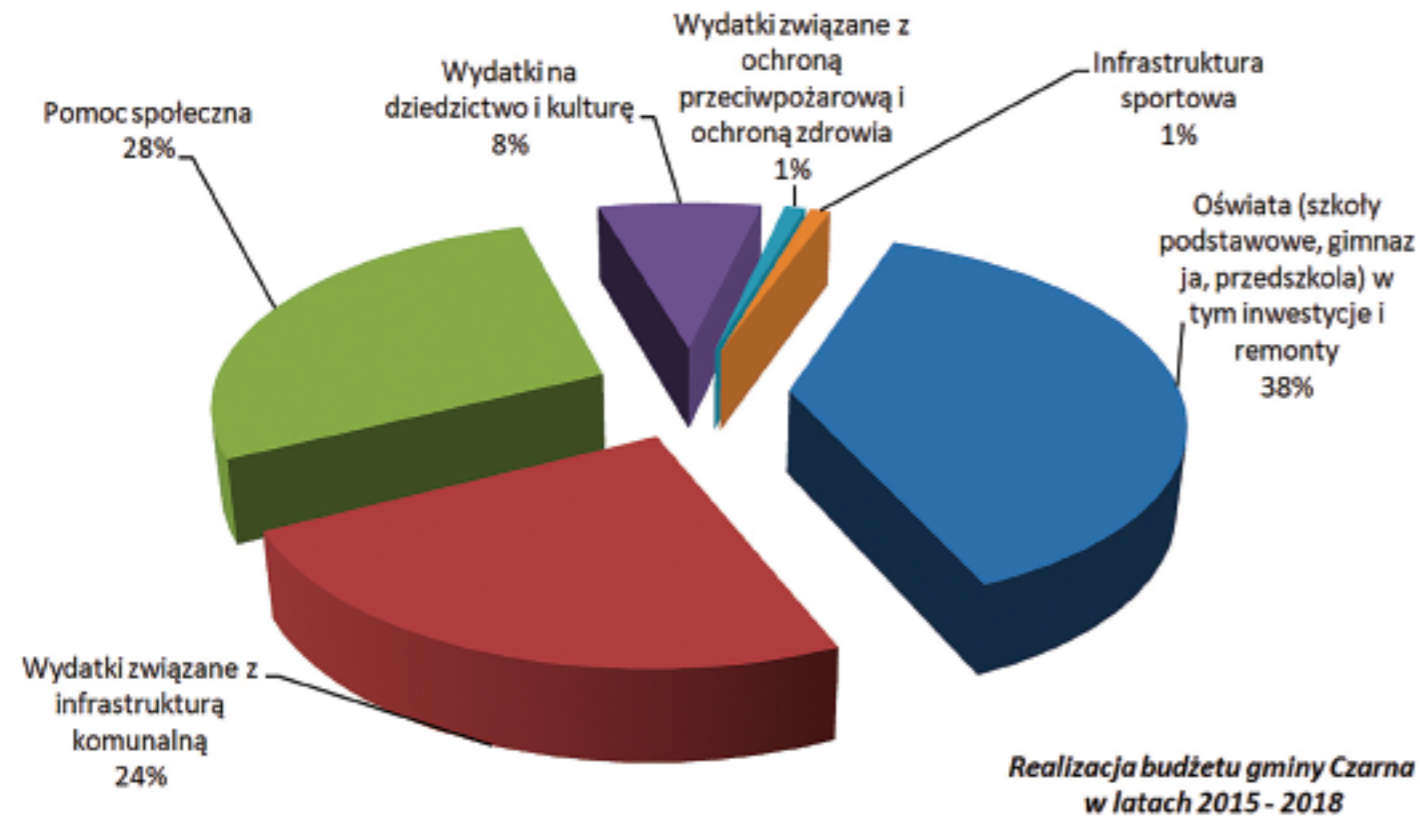
Realizacja budżetu gminy na przestrzeni lat 2015-2018

Rok	Dochody (w zł)	Wydatki (w zł)
2015	40 003 424	38 759 850
2016	46 779 418	44 783 544
2017	53 393 131	53 178 213
2018 (wg planu na 2018 r.)	58 752 926	67 137 844 *

* Różnica pomiędzy wydatkami, a dochodami w roku 2018 zostanie w części pokryta nadwyżką z lat ubiegłych w kwocie 4 mln zł, a w części pożyczką i kredytem bankowym, który zostanie zaciągnięty w tym roku.

Nominalne obecne zadłużenie gminy wynosi 10 679 tys. zł

	2015	2016	2017	2018 (wg. planu w budżecie na 2018 r.)	Ogółem	
Oświata (szkoły podstawowe, gimnazja, przedszkola) w tym inwestycje i remonty	16 038 757	16 939 617	18 548 897	18 891 258	70 418 529	38%
Wydatki związane z infrastrukturą komunalną:	10 515 512	7 733 993	8 256 457	16 576 001	43 081 963	24%
- infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	7 743 943	3 446 698	3 280 134	4 743 693	19 214 468	
- drogi publiczne gminne, powiatowe, wojewódzkie	1 222 656	2 778 116	3 356 527	9 429 972	16 787 271	
- gospodarka gruntami i nieruchomościami	572 843	422 732	582 264	810 118	2 387 957	
- wydatki na oświetlenie	348 619	415 705	344 376	580 000	1 688 700	
- gospodarka odpadami i ochrona środowiska	627 451	670 742	693 156	1 012 218	3 003 567	
Pomoc społeczna	5 306 434	13 026 999	16 084 044	15 856 529	50 274 006	28%
Wydatki na dziedzictwo i kulturę	1 855 049	2 503 823	4 735 541	5 487 680	14 582 093	8%
Wydatki związane z ochroną przeciwpożarową i ochroną zdrowia:	317 561	287 120	367 728	1 705 894	2 678 303	1%
- jednostki OSP	219 455	175 825	231 323	1 588 894	2 215 497	
- ochrona zdrowia	98 106	111 295	136 405	117 000	462 806	
Infrastruktura sportowa	442 469	985 920	422 133	906 000	2 356 522	1%

Zadłużenie na przestrzeni lat 2015-2018 przedstawia się następująco:

- na 31.12.2015 – wynosi 26 % dochodów budżetu gminy
- na 31.12.2016 – wynosi 21 % dochodów budżetu gminy
- na 31.12.2017 – wynosi 21 % dochodów budżetu gminy
- sierpień 2018 – 10 679 762 zł – co stanowi 18 % dochodów budżetu gminy

Na zadłużenie składają się pożyczki i kredyty zaciągnięte na zrealizowanie w poprzednich latach inwestycje jako udział własny gminy i spłacone będą w sposób bezpieczny dla gminy w latach kolejnych.

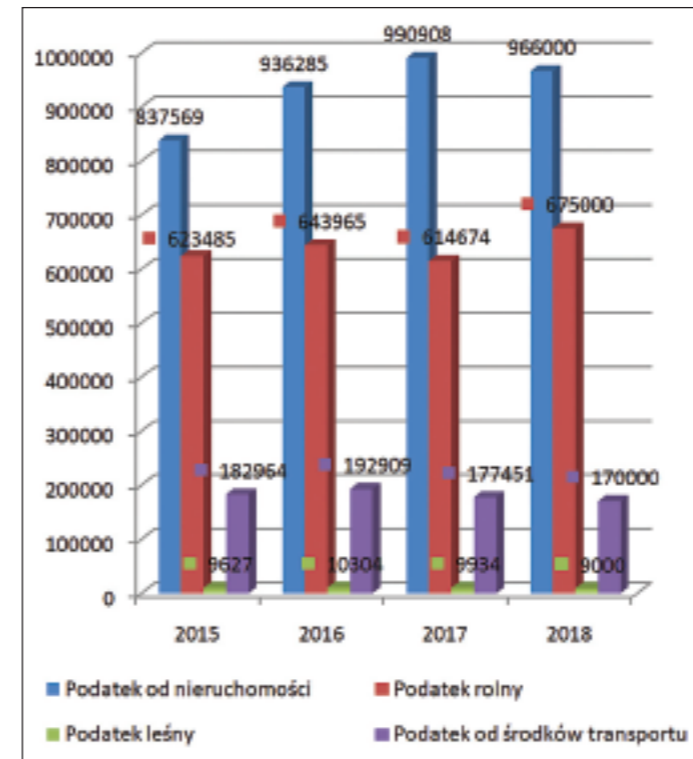
Liczba kartotek gospodarstw podatników na przestrzeni ostatnich czterech lat kształtowała się następująco:

Lata	Ogółem	Osoby fizyczne	Osoby prawne
2015	7 024	6 942	82
2016	6 420	6 334	86
2017	6 470	6 375	95
2018	6 483	6 390	93

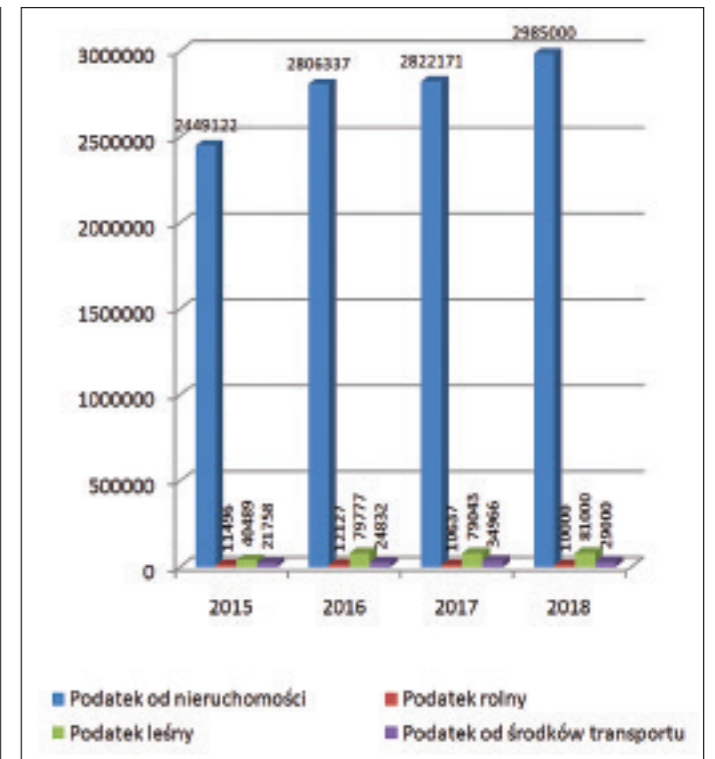
Różnica w ilości kartotek pomiędzy rokiem 2015, a 2016 wynika z modyfikacji sposobu ewidencjonowania będącej konsekwencją zmian w zapisach ustaw podatkowych, które weszły w życie z dniem 01.01.2016 r.

Rodzaj zobowiązania	2015 Stan na 31 grudnia	2016 Stan na 31 grudnia	2017 Stan na 31 grudnia	Plan w budżecie na 2018
Osoby fizyczne				
Podatek rolny	623 485	643 965	614 674	675 000
Podatek leśny	9 627	10 304	9 934	9000
Podatek od nieruchomości	837 569	936 285	990 908	966 000
Podatek od środków transportu	182 964	192 909	177 451	170 000
Osoby prawne				
Podatek rolny	11 496	12 127	10 637	10 000
Podatek leśny	40 489	79 777	79 043	81 000
Podatek od nieruchomości	2 449 122	2 806 337	2 822 171	2 985 000
Podatek od środków transportu	21 758	24 832	34 966	29 000

Wpływy podatkowe od Osób Fizycznych z podatku rolnego, leśnego, podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportu w latach 2015-2018

Wpływy podatkowe od Osób Prawnych z podatku rolnego, leśnego, podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportu w latach 2015-2018

Wbicie symbolicznej łopaty na rozpoczęcie budowy nowego mostu na rzece Wisłok w ciągu drogi wojewódzkiej nr 881 w miejscowości Czarna.

Inwestycje drogowe w gminie Czarna

JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W XXI WIEKU WYZNACZAJĄ OKREŚLONE STANDARDY – BEZPIECZEŃSTWO, INFRASTRUKTURA DROGOWA, WYSOKI POZIOM OŚWIATY, CZYSTE ŚRODOWISKO, POZYSKIWANIE ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH, SPRZYJAJĄCE WARUNKI DO UPRAWIANIA SPORTU I REKREACJI. GMINA CZARNA W ZAKRESIE POWYŻSZYCH OBSZARÓW DOKŁADA WSZELKICH STARAŃ, ABY SPROSTAĆ OCZEKIWANIOM JEJ MIESZKAŃCÓW I PODNOŚIĆ JAKOŚĆ ICH ŻYCIA.

W ciągu ostatnich czterech lat dokonało się wiele zmian, podjęto szereg działań i inwestycji, wykorzystując środki własne oraz pozyskując je w ramach realizacji licznych programów unijnych. Obserwując efekty pracy urzędników gminy Czarna, łatwo można stwierdzić, że priorytetem w ich działaniach jest stworzenie jej mieszkańcom bezpiecznych warunków życia, szczególnie poprzez realizację licznych inwestycji drogowych. W latach 2015-2018 zmodernizowano wiele kilometrów dróg gminnych, ale także powiatowych i wojewódzkich, udzielając pomocy rzeczowej i finansowej w celu sprawnego przeprowadzenia zaplanowanych inwestycji na terenie gminy Czarna.

Dzięki zabiegom gminy udało się doprowadzić do rozpoczęcia długo oczekiwanej inwestycji, którą jest budowa nowego mostu na rzece Wisłok w Czarnej. Wartość inwestycji wyniesie ponad 25 mln złotych. Gmina współfinansowała także przebudowy dróg wojewódzkich i powiatowych na odcinkach leżących w jej granicach w kwocie ok. 2 mln złotych, współfinansowała

także kwotą ponad 400 tys. zł przebudowę drogi Medynia Głogowska – Rakszawa, a także kwotą ponad 1 mln złotych przebudowę drogi oraz budowę chodnika Czarna Skotnik – Wola Mała.

DROGI GMINNE

Na budowę i przebudowę dróg gminnych we wszystkich miejscowościach wydano w ostatnich latach kwotę prawie 9 mln. złotych. Wśród nich największymi inwestycjami były modernizacja drogi Medynia Głogowska – Pogwizdów – Medynia Łańcucka, wzdłuż Parku MB Jagodnej oraz budowa drogi Krzemienica-Strażów.

Budowa mostu na rzece Wisłok w Czarnej.

Z KRZEMIENICY DO RZESZOWA „SZEROKĄ DROGĄ”

W dniu 17.09.2018 r. została otwarta nowa droga Krzemienica – Strażów, zwana przez mieszkańców drogą szeroką. Wkrótce, zgodnie z deklaracją gminy Krasne, zostanie także położony asfalt na ostatnim odcinku tej drogi, znajdującej się na terenie sąsiedniej gminy Krasne. Droga w granicach Krzemienicy wynosi 2,6 km długości, znajduje się na niej 6 wiat przystankowych i stojaki na rowery. Z chwilą zakupu taboru autobusowego, który planowany jest przez Związek Gmin Podkarpacka Komunikacja Samochodowa PKS, którego gmina Czarna jest członkiem, w przyszłym roku drogą tą będą jeździły autobusy bezpośrednio z Rzeszowa do Krzemienicy.

Droga powiatowa Medynia-Rakszawa.

Droga Medynia Głogowska-Pogwizdów - Medynia Łańcucka, wzdłuż Parku MB Jagodnej.

Droga wojewódzka nr 881, odcinek Krzemienica-Łańcut.

Droga otwarta została uroczystie przez przecięcie symbolicznej wstęgi, którego dokonali przedstawiciele władz kilku szczebli państwowych i samorządowych.

Zanim drogą ruszyły pierwsze pojazdy aktu jej poświęcenia dokonał proboszcz parafii Krzemienica, prałat ks. dr Jerzy Rojek.

Budowa drogi zrealizowana została w kwocie ok. 3 mln zł, z czego dofinansowanie z programu RPO to kwota 2,2 mln zł, pozostała kwota pochodzi z budżetu gminy Czarna. ►

Otwarcie „szerokiej drogi”.

Gabiony przy „szerokiej drodze” w Krzemienicy.

Przystanek autobusowy przy „szerokiej drodze” w Krzemienicy.

Parking na rowery przy drodze Czarna-Łukawiec koło Orlika.

NOWE PRZYSTANKI, PARKINGI NA ROWERY, ZATOKI

W ramach tego samego projektu, z którego wykonano szeroką drogę w Krzemienicy, zostały wykonane także chodniki przy drogach w Medyni Głogowskiej i w Czarnej.

W Medyni Głogowskiej są to dwa odcinki przy drodze wojewódzkiej; jeden Zadworem (0,9 km), drugi, wraz zatoką autobusową, przy szkole, (dł. 0,8 km).

W Czarnej nowy ciąg pieszo-rowerowy wykonano przy drodze prowadzącej do Łukawca obok Orlika. Tutaj wybudowano także 4 wiaty przystankowe i parkingi na rowery, w tym jeden parking zadaszony. Kwota całości robót wyniosła w całości ponad 4,5 mln złotych.

Chodnik przy drodze wojewódzkiej, Medynia Głogowska Zadworem.

WKRÓTCE WYRUSZĄ NOWE AUTOBUSY

Inwestycje drogowe ułatwiają organizację transportu publicznego, który umożliwi przeprowadzenie przez teren miejscowości sieci autobusowej.

Powyższe inwestycje drogowe zrealizowano dzięki członkostwu gminy Czarna w Stowarzyszeniu Rzeszowski Obszar Funkcjonalny (ROF). W ramach tej organizacji możliwe było pozyskanie środków z programu „Rozwój gospodarki niskoemisyjnej oraz poprawa mobilności mieszkańców poprzez usprawnienie zrównoważonego transportu publicznego na terenie ROF”.

Poza budowę czy przebudowę dróg i chodników z tego projektu dofinansowany został także **zakup nowego taboru autobusowego**. Za to zadanie odpowiedzialny jest związek gmin Podkarpacka Komunikacja Samochodowa (PKS), który zakupi w sumie 54 autobusy za kwotę prawie 55 mln złotych. Autobusy już wkrótce jeździć będą m.in. na trasach Rzeszów – Medynia Głogowska, Rzeszów – Czarna oraz nowa linia, na trasie Rzeszów–Krzemienica. Dodatkowym udogodnieniem dla mieszkańców, zwłaszcza młodzieży i osób starszych jest dofinansowanie ulg do biletów na przejazd liniami MKS i PKS. Na ten cel gmina przeznaczyła ponad 2 mln złotych. ■

Chodnik przy drodze wojewódzkiej w Dąbrówkach.

Przebudowa drogi powiatowej Czarna Skotnik-Wola Mała.

Nowe autobusy, które wkrótce pojawią się m.in. na drogach gminy Czarna.

Ciąg pieszo-rowerowy przy drodze Czarna-Łukawiec.

APETYT ROŚNIE W MIARĘ JEDZENIA – TO PRZYSŁOWIE Z CAŁĄ PEWNOŚCIĄ MOŻNA ODNIEŚĆ DO POTRZEB CZŁOWIEKA ZWIĄZANYCH Z JEGO EGZYSTENCJĄ NA DANYM TERENIE. KIEDY FUNDAMENTALNE WYMAGANIA ZOSTAJĄ ZASPOKOJONE, CZŁOWIEK W NATURALNY SPOSÓB SZUKA UDOGODNIENI I SPRZYJAJĄCYCH WARUNKÓW DO JEGO ROZWOJU. NIEZWYKLE ISTOTNE STAJĄ SIĘ WÓWCZAS MIEJSCA I OBIEKTY, KTÓRE UMOŻLIWIŁYBY MU EDUKACJĘ, WSZECHSTRONNY ROZWÓJ KULTURALNY CZY SPORTOWY. WAŻNE JEST ZATEM, ABY SAMORZĄDY LOKALNE DOSTRZEGAŁY RÓWNIŻ TE POTRZEBY SWOICH MIESZKAŃCÓW.

W dziedzinie oświaty w gminie Czarna zakończono w ostatnich latach zadania związane z termomodernizacją, modernizacją i przebudową obiektów szkolnych. Wśród tych zadań znalazły się także inwestycje jak budowa nowych pomieszczeń przedszkolnych w Medyni Głogowskiej, remont sal gimnastycznych w szkołach w Medyni Głogowskiej i Krzemienicy, elewacja budynku szkoły w Zalesiu i w Dąbrówkach.

Do części szkół zakupiono nowoczesne wyposażenie komputerowe, multimedialne i audiowizualne. Cały projekt wraz z przeprowadzonymi w szkołach zajęciami dla dzieci wyniósł ponad 600 tys. złotych.

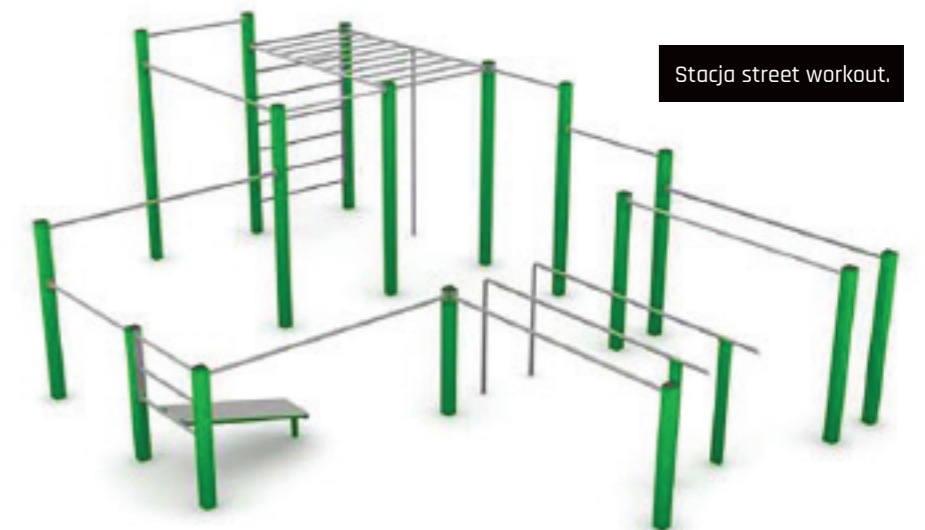
INFRASTRUKTURA SPORTOWO-REKREACYJNA

Niezwykle ważną dla rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży było wybudowanie sześciu boisk wielofunkcyjnych przy szkołach w Medyni Głogowskiej, Łańcuckiej, Dąbrówkach, Krzemienicy, Zalesiu i Czarnej.

Przy niektórych boiskach powstały także bieżnie. Zrealizowano także pierwszy etap projektu budowy placu zabaw przy szkole w Woli Małej oraz placu rekreacyjnego w Zalesiu.

Poza boiskami wielofunkcyjnymi, które powstały przy szkołach wykonano także szereg inwestycji przy stadionach sportowych. Należą do nich wykonane nowe ogrodzenia, ławki, stojaki na rowery, utwardzenia terenów. Kilka obiektów wzbogaciło się o siłownię plenerową, strefy relaksu, place zabaw czy urządzenia do treningów street workout. ▶

Boisko wielofunkcyjne przy ZS w Czarnej.

Przygotowane podłoże pod plac rekreacyjny w Zalesiu.

Plac zabaw w Medyni Głogowskiej.

Przedszkole w Medyni Głogowskiej.

W przyszłym roku rozpocznie się realizacja projektu związanego z budową obiektu lekkoatletycznego przy Orliku w Czarnej. Dotychczasowa infrastruktura zostanie poszerzona o bieżnię lekkoatletyczną okrężną i prostą, boisko piłkarskie, skocznię do skoku w dal, rzutnię do pchnięcia kulą. Teren zostanie oświetlony i odwodniony, wyposażony w chodnik i drogę ze zjazdami publicznymi.

OBIEKTY SPOŁECZNO-KULTURALNE

Ponad pół miliona złotych wyniosła inwestycja związana z modernizacją

energetyczną Ośrodka Kultury w Woli Małej, która objęła min. ocieplenie budynku, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę dachu, ułożenie chodników i inne. W budynku utworzona została pracownia warsztatowa ZPT.

Inwestycje w ten jeden z największych obiektów w gminie służy dalekosiędnemu celowi: przystosowanie go do pełnienia funkcji Domu Dziennego Pobytu dla Seniora. Gmina przygotowuje się do pozyskania w najbliższej przyszłości funduszy z programów unijnych na realizację tego celu.

Nowa elewację otrzymały też obiekty w Medyni Łańcuckiej oraz w Czarnej, gdzie dodatkowo wykonano też prace związane z częściową wymianą dachu

i wzmocnieniem konstrukcji stropu w części budynku.

W budynkach w ostatnim czasie przeprowadzono systematycznie mniejsze, pilne remonty i modernizacje, takie jak: cyklinowania podłóg, założenie klimatyzacji (Medynia Łańcucka i Zalesie) malowanie, adaptację pomieszczeń do nowych zadań (podscenie w Czarnej)

W następnym roku zaplanowany został także remont Ośrodka Kultury w Dąbrówkach, który zostanie dofinansowany ze środków PROW. Dzięki przebudowie uda się wygospodarować miejsce na dodatkową salę wielofunkcyjną i dostosować sanitariaty dla osób niepełnosprawnych, co wymaga przeniesienia ich w inne miejsce. Przenie-

sione zostanie też główne wejście do budynku na stronę zachodnią, co będzie znacznie wygodniejsze i bezpieczniejsze dla użytkowników ośrodka.

Największą inwestycją jeśli chodzi o infrastrukturę w dziedzinie kultury jest oddany do użytku jesienią br. przebudowany i zmodernizowany Ośrodek Kultury w Krzemienicy. Obiekt ma pełnić funkcję Centrum Promocji Dziedzictwa Kulturowego, tzn. że oferta programowa jaka będzie w nim realizowana będzie nawiązywać do lokalnych tradycji, a także twórczo je rozwijać. Temu celowi służyć będą takie przestrzenie jak: sala widowiskowa i scena z całym zapleczem technicznym, galeria wystawiennicza, sale prób muzycznych i tanecznych, pracownie plastyczne, studio nagrań, biblioteka z czytelnią i inne. W ramach projektu obiekt został wyposażony w nowoczesny cyfrowy system zarządzania nagłośnieniem i oświetleniem, multimedia, meble, okotowanie. Koszt inwestycji to kwota ponad 6 milionów złotych.

Zadanie to wchodzi w zakres innego, większego projektu obejmującego 11 gmin z całego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego (ROF) i jest finansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 z osi priorytetowej IV: Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego. ■

Ośrodek Kultury i Ochotnicza Straż Pożarna w Medyni Łańcuckiej.

Ośrodek Kultury w Woli Małej.

Orlik w Czarnej.

Siłownia przy Orliku w Czarnej.

Pracownia ZPT w Ośrodku Kultury w Woli Małej.

CENTRUM PROMOCJI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO W KRZEMIENICY

Z A P R A S Z A

NAJWIĘKSZĄ INWESTYCIĄ W GMINIE, JEŚLI CHODZI O INFRASTRUKTURĘ W DZIEDZINIE KULTURY, JEST ODDANY DO UŻYTKU JESIENIĄ TEGO ROKU PRZEBUDOWANY I ZMODERNIZOWANY OŚRODEK KULTURY W KRZEMIENICY. NOWA INFRASTRUKTURA I NOWOCZESNE TECHNOLOGIE MAJĄ SŁUŻYĆ TAKIM ZADANIOM, JAK OCHRONA, PROMOWANIE I ROZWIJANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO MIEJSCOWOŚCI ALE TEŻ CAŁEGO OBSZARU GMINY CZARNA.

Ośrodek Kultury w Krzemienicy w pełnieniu takich funkcji ma już spore doświadczenie. To tutaj od dziesięcioleci pielęgnuje się i pieczołowicie chroni spuściznę przodków, dba o pomniki pamięci historycznej, zabytki architektury, obrzędy, a gromadzoną wiedzę publikuje się w kronikach i monografiach.

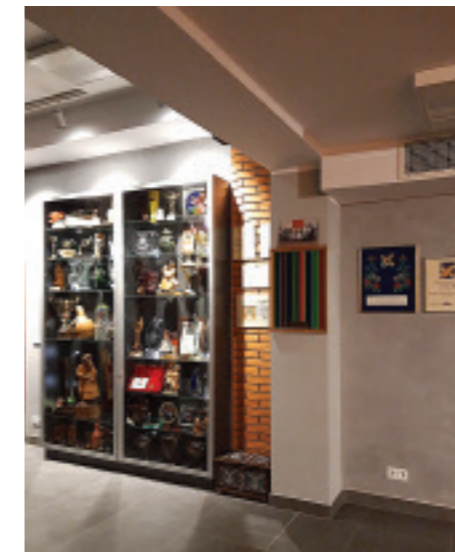
Pierwsze udokumentowane wzmianki o działalności kulturalnej w tej najstarszej w powiecie wsi pochodzą z końca

XIX w. kiedy to w domu **Józefa Goleni** na tzw. Goleniówce odbywały się inscenizacje patriotyczne oraz przedstawienia wystawiane na polowej scenie przed jego domem. Było to pierwsze miejsce (poza szkołą i kościołem) gdzie rozwijały się inicjatywy społeczne, które dały początek min. krzemienieckiemu teatrowi ludowemu. Pierwsza wojna światowa zahamowała tę rozwijającą się bardzo prędko działalność ale tuż po jej zakończeniu krzemieniczanie powrócili do

dawnej aktywności ze wzmożoną energią. Pierwszą zawiązaną wtedy organizacją była straż pożarna, która mieściła się w wynajętym od Kółka Rolniczego budynku, w tzw. „chrześcijańskiej gospodzie”.

Straż pożarna, poza pomocą mieszkańcom bardzo mocno zaangażowała się w działalność kulturalno- oświatową. W gospodzie zaczęto wystawiać liczne przedstawienia, których reżyserem była **Julia Turzyńska**. W 1926 wśród działaczy, społeczników, ludzi zaangażowanych w życie kulturalne Krzemienicy zaczęła dojrzywać myśl o wybudowaniu w miejscowości budynku przeznaczanego na siedzibę straży i działalność społeczną. Wśród nich był **Józef Kluz, prezes OSP, patriota i propagator kultury narodowej i ludowej**. W 1931 r. wybudowano w Krzemienicy Dom Ludowy w miejscu obecnego. Honorowym gościem podczas otwarcia obiektu był hrabia Alfred Potocki. W niewielkim budynku znalazło się miejsce dla wszystkich zaangażowanych społecznie mieszkańców, starszych, młodzieży i dzieci. Prędko działające liczne grupy były głównymi organizatorami życia kulturalnego. Wystawiano liczne sztuki teatralne, przedstawienia, organizowano wieczornice patriotyczne, zabawy, festyny. Podczas imprez zbierano już jednak fundusze na rozbudowę obiektu. Pierwszy ważny remont i rozbudowa Domu Ludowego miała miejsce w latach 1956-1958. Do Sali widowiskowej dobudowano wówczas scenę i balkon, rozbudowano pomieszczenia, w których swoją siedzibę znalazły biblioteka, biura prezydium, świetlica OSP, a później Klub-Kawiarnia. Dom Ludowy przyjął nazwę Domu Kultury.

Józef Kluz na otwarciu obiektu powiedział: „*Dziś z tej nowej sceny niech mi wolno będzie zaapelować do Szanownej Publiczności i całego tutejszego społeczeństwa o uszanowanie tego domu. Niech z tego miejsca płynie żywe słowo nauki i trafia do serc i umysłów mieszkańców naszej wsi i niech podnosi ją na wyżyny doskonałości,*

aby przodowała w powiecie województwie i była chlubą całego narodu polskiego”.

Po 25 latach i ten obiekt okazał się za mały. 13 maja 1984 r. na zebraniu gromadzkim poparto wnioski o rozbudowę obiektu. Jednak warunkiem pozyskania dotacji na ten cel było przekazanie Domu Kultury pod zarządek gminy w Czarnej. Dotację na remont pozyskano z Wydziału Kultury Urzędu Wojewódzkiego i Wojewody Rzeszowskiego.

Remont przypadł na bardzo trudne czasy jeśli chodzi o pozyskanie materiałów, zaplanowany na dwa lata przeciągnął się do pięciu. Przekazanie obiektu do użytku nastąpiło w 1990 r. Na stałe zadomowiły się tam liczne organizacje i zespoły, wśród nich: Teatr Dramatyczny, Wesele Krzemienieckie, Chór św. Jakuba, Zespół dziecięcy Jakubki, grupa Kremenez Band, zespół śpiewaczy Krzemieniczanki. Jak na wiejski dom kultury to bardzo liczna grupa – dlatego też pomimo kapitalnego remontu wciąż brakowało miejsca na próby i spotkania dla wszystkich chętnych. Nie przeszkadzało to jednak w rozwijaniu skrzydeł miejscowym artystom i realizowaniu twórczych pasji mieszkańców. Do organizacji koncertów, spotkań, wernisaży, spektakli wykorzystywano także inne miejsca

znajdujące się w Krzemienicy; kościół MB Pocieszenia i zabytkowy kościółek św. Jakuba, Starą Szkołę a nawet zagrodę „U Józefa Pelca”. Rozbudowa obiektu była jednak niezbędna.

W 2016 r. Wójt Gminy Czarna Edward Dobrzański podjął decyzję o kapitalnym remoncie Ośrodka Kultury w Krzemienicy, która została zaakceptowana i poparta przez lokalnych liderów i radnych gminy. Pociągnęło to za sobą potrzebę przystąpienia przez gminę do stowarzyszenia ROF (Rzeszowski Obszar Funkcjonalny), co otworzyło nowe możliwości pozyskania znacznych środków na remonty istniejących obiektów kultury. Fundusze na rozbudowę infrastruktury kulturalnej znajdującej się w 11 gminach z obszaru ROF pochodziły Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 z osi priorytetowej IV: Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.

W ramach projektu pt. „Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz wsparcie instytucji kultury na terenie ROF” przeprowadzono zatem kompleksowe remonty, modernizacje i rozbudowy obiektów, które odtąd mają pełnić funkcje Centrów Promocji Dziedzictwa

Kulturowego. Oznacza to, że działalność kulturalna jaka będzie w nich realizowana będzie nawiązywać do lokalnych tradycji, a także twórczo je rozwijać. Oferta kulturalna, jaka będzie realizowana w objętych projektem instytucjach będzie musiała być na tyle atrakcyjna i różnorodna dla aby mogła przyciągnąć wszystkie grupy wiekowe mieszkańców. Musi promować i chronić tradycję ale także sięgać do nowych trendów w sztuce, teatrze czy muzyce.

W Krzemienicy temu celowi służyć będą takie przestrzenie jak: sala widowiskowa i scena z całym zapleczem technicznym, galeria wystawiennicza, sale prób muzycznych i tanecznych, pracownia plastyczna, studio animacji filmowej, studio nagrań, biblioteka z czytelniami czy garderoby. W ramach projektu obiekt został wyposażony w nowoczesny cyfrowy system zarządzania nagłośnieniem i oświetleniem, multimedia, meble, okotowanie.

Koszt inwestycji w samej Krzemienicy to kwota ponad 6 milionów złotych. ■

Małgorzata Wisz

UREGULOWANIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ NA TERENIE GMINY CZARNA – ETAP II

ZAKOŃCZONO REALIZACJĘ ZADANIA INWESTYCYJNEGO PN. ROZBUDOWA I PRZEBUDOWA ISTNIEJĄCYCH OBIEKTÓW ZAPLECZA TECHNICZNEGO W RAMACH KOMPLEKSU OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W CZARNEJ. INWESTYCJA O WARTOŚCI 7,5 MLN ZŁ POZWOLIŁA ZWIĘKSZYĆ WYDAJNOŚĆ OCZYSZCZALNI Z 610 m³/DOBĘ DO 1602 m³/DOBĘ CO ZAPEWNI MOŻLIWOŚĆ PRZYJĘCIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW OD WSZYSTKICH MIESZKAŃCÓW GMINY NAWET W PERSPEKTYWIE KOLEJNYCH 30 LAT. OCZYSZCZALNIA PO MODERNIZACJI SPEŁNIA BARDZO RYGORYSTYCZNE WYMAGANIA WYNIKAJĄCE Z DYREKTYWY RADY EUROPEJSKIEJ NR 91/271/EEWG.

Oddano do użytku nową stację uzdatniania wody w Krzemienicy. Obecnie nowe urządzenia są w stanie zapewnić uzdatnianie wody na poziomie 100 m³/godzinę. Dotychczasowa stacja mogła uzdatniać wodę w ilości do 30 m³/godzinę. Zastosowana nowa technologia uzdatniania wody pozwala uzyskać wodę uzdatnioną bardzo dobrej jakości.

Dokonano gruntownej modernizacji stacji uzdatniania wody w Czarnej polegającej na wymianie wszystkich urządzeń oraz budowie dodatkowego zbiornika wyrównawczego wody czystej o poj. 150 m³. Realizacja tej inwestycji

spowodowała wzrost wydajności stacji do poziomu 80 m³/godzinę i w pełni zabezpiecza potrzeby mieszkańców Czarnej, Dąbrówek i Zalesia w zakresie wody pitnej.

Wybudowano również kilka odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, tym liczący ok. 2,5 km odcinek sieci magistralnej łączącej wodociąg Zalesie i Pogwizdów. Inwestycja ta znacząco poprawia niezawodność dostaw wody dla mieszkańców korzystających z wodociągu Pogwizdów, gdyż magistrala ta umożliwia dostawę dodatkowych ilości wody pochodzących z wodociągu Czarna.

UREGULOWANIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ NA TERENIE GMINY CZARNA – ETAP III ROZPOCZĘTY W 2018 W RAMACH KTÓREGO BĘDĄ WYKONANE NASTĘPUJĄCE INWESTYCJE:

Podłączenie 4 nowych studni głębinowych ujęcia wody w Krzemienicy do nowej stacji uzdatniania wody. Odwiercone studnie o łącznej wydajności 80 m³/godzinę zostaną uzbrojone w pompy głębinowe, armaturę i rurociągi doprowadzające wodę do stacji uzdatniania oraz kable zasilające

w energię elektryczną z automatyką sterującą.

Budowa strefowej przepompowni wody w Krzemienicy podwyższającej ciśnienie wody dostarczanej mieszkańcom zamieszkującym najwyższe położone rejony miejscowości.

Budowa odcinka wodociągu o długości około 2 km. dostarczającego wodę do przysiółka Chodakówka w Krzemienicy, którego mieszkańcy od tej nie mogli korzystać z wodociągu wiejskiego.

Wykonanie odcinka wodociągu w Zalesiu – „Zalesie Podlas” gdzie do tej pory mieszkańcy skazani byli na możliwość poboru wody jedynie z własnych, często wysychających studni.

Budowa przepompowni ścieków wraz z siecią grawitacyjną i kolektorem tłocznym, która umożliwi przyłączenie do gminnej kanalizacji sanitarnej zabudowań części Pogwizdowa – przysiółek „Cisowiec”.

Modernizacja budynku stacji uzdatniania wody w Pogwizdowie wraz z wymianą zestawów pompowych dostosowanych do bieżących i przyszłych potrzeb w zakresie ilości podawanej mieszkańcom wody.

Wartość realizowanych inwestycji 3,2 ml zł. ■

Sławomir Panek

DOFINANSOWANIE DO WYMIANY ŹRÓDEŁ CIEPŁA W GMINIE CZARNA

STOWARZYSZENIE RZESZOWSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO WRAZ Z GMINĄ CZARNA ORAZ POZOSTAŁYMI GMINAMI ROF* PLANUJE REALIZACJĘ DWÓCH PROJEKTÓW W ZAKRESIE WYMIANY ŹRÓDEŁ CIEPŁA:

I. Projekt pn. „Wymiana źródeł ciepła na terenie ROF” obejmuje:

- wymianę dotychczasowego źródła ciepła (pieców, kotłów na paliwa stałe, piecyków gazowych – podgrzewaczy przepływowych) na **podłączenie budynków do sieci ciepłowniczej – ciepło systemowe**,
- wymianę dotychczasowych źródeł ciepła na kotły gazowe kondensacyjne:
 - jednofunkcyjne** (do zasilania instalacji centralnego ogrzewania) wraz z zasobnikiem do podgrzewania ciepłej wody użytkowej,
 - dwufunkcyjne** (do zasilania instalacji centralnego ogrzewania oraz podgrzewania ciepłej wody użytkowej w sposób przepływowy),
- wymianę dotychczasowych źródeł ciepła (pieców, kotłów na paliwa stałe) **na kotły na biomasę** z automatycznym zsysem paliwa.

Projekt w ramach RPO WP 2014-2020, Oś III. Czysta energia, Działanie 3.3 Poprawa jakości powietrza, Poddziałanie 3.3.2 Redukcja emisji

lanie 3.3.3 Realizacja planów niskoemisyjnych – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

II. Projekt pn. „Instalacja kotłów na paliwa stałe wg gospodarstwach domowych – projekt parasolowy” obejmuje:

- wymianę dotychczasowych źródeł ciepła (pieców, kotłów na paliwa stałe) **na kotły na paliwa stałe (inne niż biomasa) klasy 5 z automatycznym zasypem paliwa (ekogroszek)**.
- W ramach kosztów kwalifikowanych ww. projektów możliwe jest poniesienie wydatków na:
- budowę, rozbudowę, przebudowa przyłączy ciepłowniczych do budynków, węzłów cieplnych,
 - wymienniki ciepła, w tym indywidualne mieszkaniowe węzły cieplne,
 - likwidacja, demontaż dotychczasowego źródła ciepła,
 - elementy montażowe instalacji i urządzeń nowych źródeł ciepła w zakresie niezbędnym do realizacji celów projektu, między innymi: rurociągi /przewody przyłączeniowe, izolacja rurociągów, armatura instalacyjna, pompy, zasobniki, itd.
 - systemy sterowania i monitorowania przyłącza ciepłego, węzłów ciepl-

- nych wraz z oprogramowaniem, urządzenia zabezpieczające,
- urządzenia pomiarowe i sterujące źródłem ciepła, które jest objęte projektem wraz z oprogramowaniem, urządzenia zabezpieczające,
- adaptacja/przebudowa pomieszczenia na kotłownię z nowym źródłem ciepła,
- urządzenia służące do magazynowania energii wytworzonej z nowego źródła ciepła (np. zbiorniki na c.w.u., zasobniki),
- rozbudowa, regulacja instalacji, przeszkolenie odbiorców ostatecznych w zakresie obsługi nowych źródeł energii,
- wykonanie przyłącza gazu, opłata przyłączeniowa,
- systemy podawania paliwa do zasilania kotłów na biomasę (np. podajnik, zasobnik przykotłowy, adaptacja pomieszczenia połączonego z podajnikiem z kotłem),
- instalacja kominowa i wentylacyjna, wkłady kominowe, czerpnie powietrza,
- zastosowanie filtrów, które zmniejszają emisję zanieczyszczeń do powietrza, itd.

Do 25% wydatków kwalifikowalnych w projekcie mogą stanowić wydatki poniesione na:

- termomodernizację przegród budowlanych,
- wykonanie (budowę, przebudowę, rozbudowę) wewnętrznych instalacji c.o. i c.w.u. w budynku (przewody, armatura instalacyjna, zawory

- regulacyjne, podpionowe, urządzenia zabezpieczające, grzejniki, odpowietrzniki, zbiorniki itd.),
- montaż zaworów termostatycznych przygrzejnikowych, zaworów podpionowych, podzielników ciepła,
- prace remontowe (np. naprawa ścian po likwidacji pieców, wykuć pod przewody instalacji c.o., c.w.u.), związane z przywróceniem podsta-

wowego standardu lokali po wykonaniu zmiany źródła ciepła (np. wygładzenie ściany i pomalowanie na biało).

Projekt w ramach RPO WP 2014-2020, Oś III. Czysta energia, Działanie 3.3 Poprawa jakości powietrza, Poddziałanie 3.3.2 Redukcja emisji

Nabory Mieszkańców zainteresowanych udziałem w projektach planowane są na I półrocze 2019 r.

*Zgodnie z SZOOP RPO WP 2014-2020 oraz deklaracjami samorządów w projektach w zakresie wymiany źródeł ciepła brać udział mogą Mieszkańcy Gmin: Rzeszów, Boguchwała, Chmielnik, Czarna, Głogów Małopolski, Łańcut, Miasto Łańcut, Trzebownisko, Tyczyn.

Monika Nizioł

ENERGIA ELEKTRYCZNA ZE SŁOŃCA W GMINIE CZARNA

DZIĘKI UCZESTNICTWU GMINY CZARNA W STOWARZYSZENIU RZESZOWSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO (SROF) MOŻLIWA JEST REALIZACJA PROJEKTÓW WYBRANYCH DO DOFINANSOWANYCH W TZW. PROCEDURZE POZAKONKURSOWEJ W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA LATA 2014-2020 (RPO WP).

Oba projekty obejmują montaż instalacji fotowoltaicznych tj. instalacji wytwarzających energię elektryczną przy wykorzystaniu promieniowania słonecznego. Przy czym jednym z nich objęliśmy budynki stanowiące własność gminy, natomiast drugim – budynki mieszkańców naszej gminy. Poniżej kilka informacji nt. aktualnego stanu realizacji obu projektów.

1. „Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych na terenie ROF” obejmujący budynki gminne: 2 Stacje Uzdatniania Wody (w Czarnej i w Krzemienicy), Oczyszczalnia Ścieków w Czarnej. Moc poszczególnych instalacji została dopasowana do zapotrzebowania na energię elektryczną każdego z obiektów. Największa instalacja zostanie zamontowana dla oczyszczalni ścieków w Czarnej. W chwili obecnej trwa etap wyłonienia wykonawcy w drodze przetargu nieograniczonego. Zakończenie realizacji zadania zaplanowano na listopad br.. **Całkowita wartość (montaż instalacji wraz z nadzorem inwestorskim) wynosi ok.600 tys. złotych. Kwota dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) wynosi blisko 420 tys. zł.**

2. „Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF – projekt parasolowy” skierowany do mieszkańców naszej gminy. W ramach projektu w ponad 90 gospodarstwach domowych zostaną zamontowane instalacje fotowoltaiczne o mocy 3 kW. Mieszkańcy uczestniczący w projekcie zostali wyłonieni w dwóch naborach: podstawowym (wrzesień-październik 2017 r.) oraz uzupełniającym (marzec-kwiecień 2018 r.). W lipcu br. Zamawiający Stowarzyszenie Rzeszowski Obszar Funkcjonalny dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty w postępowaniu przetargowym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa

zamówień publicznych, jeden z Wykonawców (firma z drugiego miejsca) złożył odwołanie od czynności wyboru najkorzystniejszej oferty. W chwili obecnej oczekujemy na rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem Krajowej Izby Odwoławczej, co pozwoli na podjęcie dalszych czynności w postępowaniu.

Powyższa procedura odwoławcza komplikuje jednocześnie możliwość szybkiego podpisania umowy z Wykonawcą i przekłada się na odroczenie terminu rozpoczęcia prac montażowych u Mieszkańców – na co niestety nie mamy wpływu.

Ze wstępnej analizy wynika, że podpisanie umowy z Wykonawcą możliwe będzie nie wcześniej niż w okolicach października/listopada 2018 r., po zakończonej kontroli przedwstępnej przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, a prace montażu instalacji fotowoltaicznych rozpoczną się dopiero po nowym roku.

Niemniej jednak, Stowarzyszenie ROF podkreśla, że realizacja projektu nie jest zagrożona, a zakończenie całości prac, zgodnie z przyjętymi założeniami, planuje się na dzień 18 listopada 2019 r.

Montaż odnawialnych źródeł energii (OZE) jakimi są instalacje fotowoltaiczne z jednej strony pozwoli na obniżenie kosztów energii elektrycznej, z drugiej będzie miał pozytywny wpływ na środowisko naturalne ograniczając emisję zanieczyszczeń do atmosfery. ■

Monika Nizioł

INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W CZARNEJ ZA LATA 2014-2018

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Realizacja zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej w latach 2015-2018 przedstawiała się następująco:

POMOC SPOŁECZNA

L.p.	Rodzaj świadczenia	2015	2016	2017	2018 (I półrocze)
1.	Zasiłek stały	33 rodziny	38 rodzin	40 rodzin	33 rodziny
2.	Zasiłek okresowy	47 rodzin	48 rodzin	44 rodziny	24 rodziny
3.	Schronienie	-----	-----	1 osoba	1 osoba
4.	Usługi opiekuńcze	10 osób	7 osób	8 osób	9 osób
5.	Pomoc na pokrycie strat w wyniku zdarzenia losowego	-----	2 rodziny	-----	-----
6.	Sprawienie pogrzebu	-----	-----	1 osoba	-----
7.	Zasiłki celowe i pomoc rzeczowa	207 rodzin	203 rodziny	228 rodzin	95 rodzin
8.	Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	3 osoby	2 osoby	2 osoby	2 osoby
9.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	2 osoby	2 osoby	2 osoby	2 osoby
10.	Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w tym: – pomoc w formie gorącego posiłku – zasiłek celowy na zakup posiłku	697 osób 267 osób 568 osób	616 osób 238 osób 148 rodzin	639 osób 207 osób 581 osób	332 osoby 181 osób 192 osoby
11.	Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej	2 osoby	2 osoby	2 osoby	2 osoby
12.	Wynagrodzenie dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej	1 osoba	1 osoba	1 osoba	1 osoba

	2015	2016	2017	2018 (I półrocze)
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	291 rodzin (970 osób)	285 rodzin (885 osób)	284 rodziny (826 osób)	205 rodzin (599 osób)
Liczba rodzin objętych pracą socjalną	290 rodzin	242 rodziny	181 rodzin	143 rodziny
Liczba zawartych kontraktów socjalnych	18	10	10	10

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

	2015	2016	2017	2018 (I półrocze)
Liczba założonych Niebieskich Kart	21	34	20	12
Liczba posiedzeń: Zespołu Interdyscyplinarnego: grup roboczych:	5 59	4 115	4 65	2 36
Liczba osób skierowanych do ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy (Nowa Sarzyna, Gorzyce)	2	0	1	3
Liczba sprawców przemocy skierowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym	8	6	8	9
Liczba wniosków skierowanych do prokuratury	1	4	2	3

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba wydanych KDR
2016	242
2017	296
2018	95

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Lata	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Liczba decyzji	Kwota świadczeń
2015	752 rodziny	22.587	1.087	3.343.758 zł
2016	843 rodziny	23.300	1.280	3.941.398 zł
2017	1.072 rodziny	24.249	1.274	4.324.617 zł
2018	1.072 rodziny	11.739	329	2.170.564 zł

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

L.p.	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Liczba decyzji	Kwota świadczeń	Zwroty od dłużników
2015	42	617	53	225.260 zł	58.294 zł
2016	45	623	49	228.800 zł	88.105 zł
2017	46	689	54	261.830 zł	85.407 zł
2018	46	332	3	127.781 zł	51.533 zł

WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA

	2016	2017	2018 (I półrocze)
Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	11	11	11
Koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej ponoszone przez gminę	37.046,96 zł	38.907,86 zł	38.907,86 zł
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	7 rodzin	7 rodzin	7 rodzin

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE - 500+

	2016	2017	2018 (I półrocze)
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie wychowawcze	1.006 rodzin	1.139 rodzin	984 rodziny
Kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych	6.919.132 zł	9.462.318 zł	4.593.692 zł
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	1.138 decyzji	1.511 decyzji	121 decyzji

W 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, która wprowadziła m.in. jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł wypłacane z powodu urodzenia żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Kwota ta jest wypłacana na wniosek jednego z rodziców, a świadczenie jest przyznawane niezależnie od dochodów rodziny.

Od 1 lipca 2018 r. ruszył Rządowy Program „Dobry Start”. Jego celem jest wsparcie rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Wsparcie to polega na przyznaniu raz w roku świadczenia w wysokości 300 zł na każde dziecko rozpoczynające naukę w szkole, niezależnie od dochodów uzyskiwanych przez rodzinę. Wnioski złożone za pomocą systemów teleinformatycznych przyjmowane są od 1 lipca 2018 r., natomiast wnioski w formie tradycyjnej (papierowej) przyjmowane są od 1 sierpnia 2018 r.

Działalność pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej w latach 2015-2018 polegała na przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawami świadczeń (zadania zlecone oraz zadania własne gminy oraz wynikające ze realizacji programów rządowych), prowadzeniu pracy socjalnej, analizie i ocenie zjawisk, które rodzą zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozpoznanych potrzeb społecznych i prowadzeniu działań zmierzających do umożliwienia przezwyciężenia tych sytuacji.

Poza realizacją zadań statutowych pracownicy Ośrodka współpracowali z innymi instytucjami i organizacjami, a w szczególności z placówkami oświaty, służby zdrowia, policji, sądów, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, organizacji pozarządowych, zakładem ubezpieczeń społecznych, urzędami pracy, sołtysami, schroniskami i noclegowniami dla osób bezdomnych.

W ramach swojej działalności pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej oprócz zadań wymienionych wcześniej realizowali następujące zadania:

- realizacja projektu POKL „Czas na aktywność w Gminie Czarna” – na realizację projektu pozyskano w 2015 r. środki w kwocie: 74.376,52 zł, w ramach projektu prowadzono szkolenia mające na celu aktywizację osób bezrobotnych z terenu

gminy, w szczególności osób długo- i krótkotrwale bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej (2015 r.),

- realizacja ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – wystąpienie z wnioskiem i realizacja Programu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Program asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej” (lata: 2015-2018),
- realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny; w ramach tego programu wydano 125 KDR (dla 32 rodzin) oraz udzielano informacji na temat ulg, zniżek i uprawnień przysługujących właścicielom KDR (lata: 2015-2018),
- realizacja wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (2014-2018 r. – w ramach Programu uzyskano środki finansowe na dożywianie w wysokości: 194.800 zł (2015 r.), 180.000 zł (2016 r.), 214.000 zł (2017 r.), 222.350 zł (2018 r.).
- organizacja dostawy i wydanie bezpłatnie mieszkańcom Gminy Czarna ok. 36 ton żywności (2016 r.),
- współpraca z Kuratorium Oświaty w Rzeszowie – udział w organizacji wypoczynku letniego dla dzieci z terenu Gminy Czarna (lata: 2015-2018),
- współpraca z Polskim Czerwonym Krzyżem – realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa – kwalifikacja osób, organizacja

transportu, wydawanie gotowych produktów żywnościowych oraz rozliczanie projektu – wydano żywność dla 267 osób o wartości: 37.118,42 zł (I-IV.2017 r.) oraz wydano żywność dla 440 osób o wartości: 58.560,51 zł (X.2017-IV.2018 r.),

- współpraca z organizacją charytatywną z Holandii – przekazanie odzieży i zabawek dla klientów ośrodka pomocy społecznej (2015 r.),
- monitorowanie sytuacji osób zagrożonych zamrożeniem podczas niskich temperatur – odwiedziły, informowanie o możliwościach pomocy (kierowanie do schroniska, zakup opału) (2015-2018 r.),
- organizacja działań związanych z pomocą dla poszkodowanych podczas zdarzeń losowych (pożar, powódź, huragan) (2014-2018),
- działania związane z akcją „Szlachetna paczka”; wnioskowanie o pomoc w ramach akcji dla rodzin z Gminy Czarna,
- organizacja pomocy dla osób bezdomnych oraz osób z problemem uzależnienia od alkoholu – pomoc w umieszczeniu w schroniskach, noclegowniach lub w przypadku osób z uzależnieniem od alkoholu – na oddziałach detoksykacji; monitorowanie leczenia osób z problemem uzależnienia od alkoholu,
- współpraca z Towarzystwem Św. Brata Alberta w Łąncucie w związku z kierowaniem osób z terenu gminy do jadłodajni. ■

Ewa Moskwa

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE WYNIKAJĄCE Z USTAWY „ZA ŻYCIEM”

L.p.	Świadczenie	2017	2018 (I półrocze)
1.	Jednorazowe świadczenie pieniężne	1	2
2.	Kwota świadczeń	4 000 zł	8 000 zł

„DOBRY START-300+” (NA DZIEŃ 10.09.2018 r.)

L.p.	Świadczenie	Liczba rodzin	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Jednorazowe świadczenie pieniężne	993	1 435	430 500 zł

NOWE ZASADY SZACOWANIA SZKÓD WYRZĄDZONYCH PRZEZ ZWIERZĘTA ŁOWNE W UPRAWACH I PŁODACH ROLNYCH

W ZWIĄZKU Z NOWELIZACJĄ USTAWY Z DNIA 13 PAŹDZIERNIKA 1995 r. – PRAWO ŁOWIECKIE (TJ. DZ. U. Z 2017 r. POZ. 1295 Z PÓŹN. ZM.) INFORMUJĘ, ŻE POCZĄSZY OD 23 SIERPNI 2018 ROKU WPROWADZONE ZOSTAŁY NOWE PRZEPISY W ZAKRESIE SZACOWANIA SZKÓD W UPRAWACH I PŁODACH ROLNYCH. DOTYCZĄ ONE ZMIANY SKŁADU ZESPOŁU DOKONUJĄCEGO SZACOWANIA ORAZ OBIEGU DOKUMENTÓW ZWIĄZANYCH Z SAMYM SZACOWANIEM.

Najistotniejsze zmiany, które zostały wprowadzone nowelizacją ustawy:

Szacowania szkód, a także ustalania wysokości odszkodowania dokonuje zespół składający się z:

- 1) przedstawiciela wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego;
- 2) przedstawiciela dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego;
- 3) właściciela albo posiadacza gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda

Wnioski o szacowanie szkód poszkodowani składają do dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich (właściwe Koło Łowieckie)

Wnioski powinny być zgłaszane w terminie umożliwiającym oszacowanie szkody.

Termin oględzin i szacowania ostatecznego ustalany jest przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego i o tym fakcie ma on obowiązek powiadomić poszkodowanego, jak również wojewódzki ośrodek doradztwa rolniczego, właściwy ze względu na miejsce wystąpienia szkody, w ciągu trzech dni od daty otrzymania wniosku o oszacowanie szkody.

Szacowanie ostateczne przeprowadzone powinno być najpóźniej w dniu zbioru uszkodzonej uprawy. Z kolei o planowanym terminie sprzętu uszkodzonej uprawy jej właściciel lub posiadacz ma obowiązek zawiadomić, w formie pisemnej, dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego nie później niż na 7 dni przed planowanymi czynnościami zbioru.

Niestawiennictwo właściciela albo posiadacza gruntów rolnych lub przedstawiciela wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego nie wstrzymuje czynności związanych z dokonaniem oględzin lub szacowania ostatecznego.

Wszystkie sprawy wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie nowych przepisów podlegają procedurom opartym na dotychczasowych zasadach.

Niniejsza informacja została opracowana na podstawie tekstu nowelizacji ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1295 z późn. zm.) oraz informacji zamieszczonej na stronie internetowej PZŁ <https://www.pzlow.pl/> ■

Krystyna Machowska-Wojnar

OBOWIĄZKI WŁAŚCICIELA W ZAKRESIE UMIESZCZANIA TABLICZEK Z NUMEREM PORZĄDKOWYM BUDYNKU

WŁAŚCICIEL NIERUCHOMOŚCI ZABUDOWANEJ JEST ZOBOWIĄZANY DO UMIESZCZENIA W WIDOCZNYM MIEJSCU NA ŚCIANIE FRONTOWEJ BUDYNKU TABLICZKI Z NUMEREM PORZĄDKOWYM. JEŻELI BUDYNEK JEST POŁOŻONY W GŁĘBI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRA JEST OGRODZONA OD ULICY, TABLICZKĘ Z NUMEREM PORZĄDKOWYM NIERUCHOMOŚCI UMIESZCZA SIĘ RÓWNIEŻ NA OGRODZENIU. DOPEŁNIENIE TEGO OBOWIĄZKU MUSI NASTĄPIĆ W TERMINIE 30 DNI OD OTRZYMANIA ZAWIADOMIENIA O USTALENIU NUMERU.

Wniosek o nadanie numeru porządkowego budynku wnosi się do Wójty Gminy Czarna, procedura jest bezpłatna, formularz wniosku można pobrać na stronie internetowej gminy Czarna (<http://www.gminaczarna.pl/asp/pliki/download/2013-02-11-09-42-23-01.pdf>).

Niedopełnienie obowiązku umieszczenia na nieruchomości tabliczki z numerem porządkowym,

a także utrzymania jej w należyтым stanie i oświetlenia jest wykroczeniem i podlega karze.

Problematykę tę reguluje art. 64 § 1 i § 2 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1094 z późn. zm.) Jeżeli właściciel, administrator, dozorca lub użytkownik nieruchomości, nie dopełnia obowiązku umieszczenia w odpowiednim miejscu albo utrzymania w należyтым stanie

tabliczki z numerem porządkowym nieruchomości, nazwą ulicy lub placu albo miejscowości, podlega karze grzywny lub nagany. Tej samej karze podlega ten, kto nie dopełnia obowiązku oświetlenia tabliczki z numerem porządkowym nieruchomości.

Wykonanie obowiązku umieszczenia w widocznym miejscu na ścianie frontowej budynku tabliczki z numerem porządkowym jest niezwykle istotne, ponieważ pozwala na zlokalizowanie poszukiwanego adresu przez zainteresowane osoby i organy administracji, lecz co najważniejsze przez służby ratunkowe w szczególności pogotowie ratunkowe oraz straż pożarną. ■

Krystyna Machowska-Wojnar

Rewitalizacja Ośrodka Garncarskiego w Medyni Głogowskiej

Wizualizacja Studio O2

OD KILKU LAT MÓWI SIĘ W GMINIE O PRZEBUDOWIE ZAGRODY GARNCARSKIEJ CHOCIAŻ NA TERENIE OBIEKTU WCIAŻ NIC SIĘ NIE ZMIENIA. MOŻNA NAWET ODNIĘĆ WRAŻENIE, ŻE TEMAT PRZYCIHŁ I MOŻE JUŻ ZREZYGNOWANO Z ZAPOWIADANYCH PLANÓW. JEST PEWNIENIE NAWET GRUPA ZWOLENNIKÓW POZOSTAWIENIA TEGO MIEJSCA W TAKIM STANIE, W JAKIM SIĘ OBECNIE ZNAJDUJE, BO PO CO COŚ ZMIENIAĆ, SKORO JEST DOBRZE TAK JAK JEST.

Tymczasem prace nad projektem prowadzone były intensywnie przez kilka ostatnich miesięcy, aż do końca września br., bo w tym dniu upływał termin złożenia przez gminę pełnej dokumentacji projektowej z wnioskiem o dofinansowanie inwestycji. Rewitalizacja Ośrodka Garncarskiego będzie jedną z kilkunastu inwestycji, jakie zostaną zrealizowane na terenie 13 gmin Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego do 2020 roku. Wszystkie one służą jednemu celowi: zrewitalizowanie czyli przywrócenie dawnych (lub nada-

nie nowych) funkcji wybranym obszarom po to, żeby pobudzić tam rozwój we wszystkich możliwych dziedzinach życia społecznego.

Dlaczego Medynia. Poza wszystkimi wskazaniem z przeprowadzonych przez gminę badań, z których wynikało, że to właśnie obszar Medyni i Pogwizdowa powinien być poddany rewitalizacji (dokument LPR) - są jeszcze inne czynniki, które gmina wzięła pod uwagę wybierając obszar do dofinansowania. Jednym z najważniejszych jest niezwykle dziedzictwo kulturowe, które za wszelką cenę

Wieloletnie spotkanie plastyczne w Medyni Głogowskiej z okazji 100-lecia powstania Państwa Polskiego. W tle: artystka i artysta. W pierwszym planie: artystka i artysta. W tle: artystka i artysta. W pierwszym planie: artystka i artysta.

należy ocalić. Niegdyś największe w Polsce zagłębienie garncarskie ma szansę stać się interesującym turystycznym punktem na mapie Europy, ponieważ niewiele jest miejsc, gdzie garncarstwo jest tak żywą tradycją. Jakie korzyści z tego może czerpać Medynia i okolica? Każdy, kto choć trochę podróżuje może sobie bez trudu odpowiedzieć na to pytanie. Obawy, że na projekcie skorzystają tylko pojedyncze osoby są wyrazem braku zrozumienia tematu turystyki kulturowej i jej wielkiego potencjału.

Co powstanie. Projekt obejmuje teren Zagrody Garncarskiej i drogi gminnej prowadzącej z Zagrody, obok Galerii Władysławy Prucnal aż do kościoła. Droga ta, niegdyś kościelna obecnie stała się turystycznym krótkim szlakiem, który poruszają się grupy zwiedzających zagrodę, galerię pani Prucnal i zabytkowy kościół. Jeżeli artystka wyrazi zgodę, droga otrzyma nazwę Uliczka Władysławy Prucnal. Znajdą się tam nowe latarnie, ławki, tablice, konstrukcje do wieszania ceramicznych ozdób pod-

Kominek ceramiczny, wykonany przez Stefana Głowiaka.

czas świąt, droga zostanie poszerzona o przykryte rowy, dzięki czemu będzie również mogła pełnić funkcje deptaka (np. podczas organizowanych kiermaszów świątecznych).

W samej Zagrodzie obecnie istnieją tylko dwa stare, zabytkowe budynki. Pozostałe to współcześnie zbudowane szopy i wiaty, bez przemyślanej koncepcji. Po rewitalizacji w dwóch drewnianych, zabytkowych chałupkach zostaną odtworzone wnętrza z przełomu XIX i XX wieku, w tym poza izbą i komorą - również tradycyjny warsztat garncarza, którego obecnie w zagrodzie brakuje.

Zamiast wiaty, w której teraz tylko w sezonie letnim odbywają się lekcje garncarskie powstanie pracownia, wyposażona w stanowiska pracy oraz zlewy robocze, która będzie mogła być czynna przez cały rok. Obok budynku przygotowana będzie odkrywka gliny, z myślą o dzieciach, które będą miały uczyć się trudnej pracy samodzielnego przygotowania gliny.

Bardzo ważnym obiektem będzie budynek ekspozycyjny, w miejscu obec-

Wizualizacja Studio O2

nej szopy. Znajdować się w nim będzie obecny duży piec garncarski, a także przeniesiony kominek ceramiczny wykonany przez Stefana Głowiaka. (lata 70-te). Tu będzie również miejsce na pokazanie ceramiki tradycyjnej, projekcje archiwalnego filmu, prezentację postaci wybitnych twórców i ich wybranych prac. Dzięki przeszkleniu w budynku od strony drogi wojewódzkiej ekspozycja wraz z piecem będzie widoczna przez całą dobę.

Budynek przedzielony będzie na dwie części tzw. sieni. W sieni zainstalowana zostanie wykonana w odpowiedniej skali ceramiczna makieta, która będzie obrazować teren zagłębienia garncarskiego wraz z istniejącymi tu kiedyś i obecnie piecami garncarskimi. Makieta znajdować się będzie we wgłębieniu posadzki, będzie podświetlona i przykryta przeszkloną płytą.

Na terenie zagrody zaplanowano także wybudowanie mniejszego pieca przeznaczonego do roboczych wpałów ceramiki, stworzenie stanowiska z wykopem gliny, z którego będą korzystać dzieci podczas lekcji oraz ekspozycje plenerowe dawnych sprzętów.

Zarówno w budynku ekspozycyjnym jak i w starych drewnianych chałupkach zwiedzający będą mogli usłyszeć głosy

mieszkańców wsi, które zostały nagrane podczas wywiadów w ramach ubiegłorocznego projektu realizowanego przez Gminny Ośrodek Kultury w Czarniej. Mieszkańcy opowiadali w nich o codziennym życiu garncarzy, które z każdym rokiem staje się coraz odleglejszą historią.

Cały projekt ma wpłynąć na stworzenie wspólnej dla wszystkich mieszkańców przestrzeni, w której osoby starsze będą opowiadać o historii i przekazywać swoje umiejętności młodym, w której będą się stykać różne środowiska społeczne i twórcze, gdzie będą organizowane imprezy, plenery i gdzie mieszkańcy będą mieli możliwość spędzania czasu razem.

Autorem projektu jest inż. arch. Justyna Olesiak, natomiast jego opracowania podjął się zespół architektów z Pracowni Architektonicznej Studio O2 pod kierunkiem arch. Urszuli Orzechowskiej.

Początek prac budowlanych zaplanowano na lipiec 2019 r., zakończenie inwestycji na jesień 2020 r. Całość inwestycji ma kosztować ok. 5,5 mln złotych w tym dotacja ze środków unijnych ponad 4 mln złotych. ■

Małgorzata Wisz

Władysława Prucnal.

Wizualizacja Studio O2

Uroczystości koronacyjne Cudownego Obrazu Matki Bożej Królowej Serc Naszych w Dąbrówkach

Historia kultu Matki Bożej w Dąbrówkach ma swoje początki przed II wojną światową. W pamięci mieszkańców Dąbrówek zachowało się opowiadanie o znalezionym przez ciągnących piach z Wisłoka ziarenku złota, co miało świadczyć o tym, że w tym miejscu kiedyś powstanie coś cudownego. Inne opowiadanie mówi o tym, jak podczas powodzi Wisłokiem przypląnął obraz Matki Bożej i zatrzymał się w tym miejscu, gdzie obecnie znajdują się główne drzwi Sanktuarium. Wspomniany obraz pochodzi z daw-

*Tu jest miejsce wybrane
Z dawna przepowiadane
Nad Wisłokiem, między lasem
Tobie Maryjo oddane*

nych Kresów Wschodnich z Truskawca. Przywędrował z przesiedleńcami, najpierw do Dębicy, a później do Dąbrówek, gdzie został umieszczony w Kaplicy Sióstr Służebniczek. Znana jest historia o strasznej burzy nad Dąbrówkami. Siostry modliły się przed obrazem, kie-

dy uderzył piorun, przeszedł przez dach i drewnianą powałę i zatrzymał się tuż przed obrazem. O dziwo nie doszło do pożaru drewnianego budynku. Siostry tłumaczyły sobie, że Maryja dała znak, że wybiera nowe miejsce, które bierze pod swoją opiekę. W 1971 r. obraz znalazł miejsce w nowo wybudowanym kościele. Powstawał on z wielkim poświęceniem, bez pozwolenia komunistycznych władz i z narażeniem na szykany z ich strony. Kult Matki Bożej Królowej Serc Naszych szczególnie rozwinął się, gdy proboszczem został ksiądz Czesław Prucnal. Wybudował on kaplicę Matki Bożej, zorganizował nabożeństwa nowenny do Matki Bożej i Drózek Różańcowych. Rozpoczął również starania o koronację. Starania te zostały uwieńczone sukcesem po kilkunastu latach. Wspomniana w tytule uroczystość odbyła się 2 września br. Poprzedziły ją uroczystości odpustowe, w dniach 22.08-23.08 oraz dziewięciodniowa nowenna w dniach 24.08-1.09.

W drugim dniu odpustu przywiązanego do Cudownego Obrazu Matki Bożej Królowej Serc Naszych odbyło się sympozjum naukowe, w ramach którego m.in. został wygłoszony wykład ks. prof. dr hab. Stanisława Nabywańca z Uniwersytetu Rzeszowskiego na temat „Z dziejów obrazu i kultu Naj-

metropolita lwowski. Ponadto uroczystość zaszczytlił swoją obecnością – ks. arcybiskup senior Józef Michalik, ks. biskup Stanisław Jamrozek oraz ks. biskup diecezji Pilzen Tomasz Gołąb, który przybył na czele pielgrzymów z Republiki Czeskiej. Obecni byli proboszczowie sąsiednich parafii wraz z wiernymi,

a nawet kilkoro pielgrzymów z Warszawy. Plac przed Sanktuarium wypełniły tłumy mieszkańców Dąbrówek i z całej okolicy. Na żywo transmisję przeprowadziło Radio Via. Relacje z uroczystości przeprowadziła też Telewizja Rzeszów, w dniu uroczystości, a w dniu 9.09 ukazał się obszerny program.

Pragnę zaznaczyć, że mieszkańcy Dąbrówek czują się dumni, że doczekali takiej chwili, że ich miejscowość z racji powstałego Sanktuarium została rozśławiona na całą okolicę. Nie bez znaczenia jest także fakt, że Sanktuarium powstało w kościele wybudowanym bez pozwolenia komunistycznych władz. Nie doczekał wspomnianych uroczystych chwil budowniczy tego kościoła ks. Tadeusz Zych, szukanowany przez MO i SB. Jednak żyje on w pamięci parafian, którzy pamiętają tamte trudne czasy. Widzimy jak Maryja triumfuje. Bezbożny system upadł, a Ona jako Królowa Naszych Serc jest naszą Matką i Opiekunką na każdy czas. ■

świętszej Marii Panny Królowej Serc Naszych w Dąbrówkach”. W dziewięciodniowej nowennie wzięły udział również sąsiednie parafie z: Rakszawy, Woli Małej, Czarnej, Smolarzyn, Podzwierzyńca i Woli Dalszej. Natomiast w dniach 30.08-1.09 odbyły się renowacje misji świętych przeprowadzone przez ojców bernardynów z Leżajska.

Wspomnianą koronację poprzedziła procesja z Cudownym Obrazem, która przeszła ulicami Dąbrówek. Uroczystość poprowadził ks. arcybiskup metropolita przemyski Adam Szal, który dokonał aktu koronacji. Homilię wygłosił ks. arcybiskup Mieczysław Mokrzycki

Spotkanie wójta gminy Czarna, Edwarda Dobrzańskiego z Josefem Rouskiem, starostą partnerskiej gminy Stražov w Czechach oraz ks. Ryszardem Potęgą, pracującym również w gminie Stražov, a pochodzącym z Dąbrówek.

Ireneusz Janas

300 LAT PARAFII W MEDYNI GŁOGOWSKIEJ

PARAFIA MEDYNIA GŁOGOWSKA POD WEZWANIEM NAWIEDZENIA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY ISTNIEJE 300 LAT. PARAFIANIE Z DUSZPASTERZAMI MODLITWĄ DZIĘKUJĄ BOGU I JEGO MATCE ZA OPIEKĘ. GŁÓWNE UROCZYSTOŚCI ODBYŁY SIĘ W NIEDZIELĘ, 16 WRZEŚNIA 2018 ROKU – GDYŻ 15 WRZEŚNIA PRZYPADA WSPOMNIENIE MATKI BOŻEJ BOLESNEJ, KTÓRA PATRONOWAŁA PROWIZORYCZNEJ POWOJENNEJ KAPLICY FUNKCJONUJĄCEJ OD 1944 DO 1960 R. W NASZEJ PARAFII.

Trzy wieki lokalnej historii splatają się z historią Polski i dziejami życia miejscowych rodzin. Kapłani i mieszkańcy parafii swoim życiem i pracą każdego dnia potwierdzali więź z Bogiem i Ojczyzną i nadal to czynią.

Ważne wydarzenia z historii parafii opisano m.in. w Kronice parafii Medynia Głogowska, w „Zarysie dziejów parafii Diecezji Przemyskiej” autorstwa ks. Jana Rąba, *Schematyzmie Diecezji Rzeszowskiej*, który opracował ks. Janusz Sądel, czy dokumentach fundacyjnych, inwentarzach, spisach stanu beneficjum i kościoła w Medyni znajdujących się w Archiwum Diecezjalnym przy Kurii Biskupiej w Przemyślu. Część źródeł spłonęła w czasie pożaru kościoła i plebanii w XIX wieku.

W dziejach parafii Medynia Głogowska szczególnie zaznaczyły się następujące wydarzenia:

- ➔ **początek XVIII w.** – w Medyni księża z Sokołowa odprawiali nabożeństwa przy kapliczce pod wezwaniem św. Mikołaja, przy której założono cmentarz. Kapliczka uległa zniszczeniu w 1826 roku.
- ➔ **1718 r.** – „Parafię ufundowali w r. 1718 książęta bracia Lubomirscy: Jan, pan na Wiśnicz i Jarosławiu, dziedzic dóbr Wielki i Mały Stadnik oraz Węgliska i Aleksander, starosta bodusławski. Nowo utworzoną parafię wyłączono z parafii Sokołów. W r. 1746 wraz z Sokołowem należała do dekanatu leżajskiego (...). Uposażenie nadane w r. 1718 przez Jana i Aleksandra Lubomirskich obejmowało 19 ha.”
- ➔ **1725 lub 1731 r.** – wybudowano pierwszy, drewniany, kościół parafialny konsekrowany w 1744 r. przez Biskupa przemyskiego Wacława Hieronima Siemakowskiego pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny. Ufundował go ks. Pizzinardi, proboszcz sokołowski, „gdzie dotąd i Medynia należała”. Do parafii w Medyni przyłączono Trzeboś i Węgliska, później Nową Wieś (obecne Zalesie), a Pogwizdów ok. 1800 r. po oddzieleniu Trzebosi.

Pierwszym proboszczem był ks. Jan Stanisław Olszowski.

Ks. proboszcz Jakób Zengel z Dobromila (1835-1861):

- ➔ **1835 r.** – wybudował drewnianą plebanię, po spaleniu się poprzedniej. W kościele postawił wielki ołtarz św. Antoniego.
- ➔ **1844 r.** – założył Bractwo Wstrzeźliwości, które pomagało w zwalczaniu szerzącego się nałogu alkoholizmu.
- ➔ **1845 r.** – parafii przybył nowy folwark zwany „Zofijówką”, który wcześniej był własnością hrabiego Potockiego.

Kiedy proboszczem był ks. Walenty Zgrzebný z Radymna (1862-1888):

- ➔ **1863 r.** – założył Bractwo Różańca, aby modlitwą wspierać parafian i powstańców styczniowych.
- ➔ **23 lipca 1872 r.** – spalił się kościół „wskutek niezgaszonej świecy po Mszy św.” Nabożeństwa odbywały się przez kilkanaście lat na plebanii w mieszkaniu ks. proboszcza.
- ➔ **1882 r.** – zakończono budowę nowego, drewnianego kościoła pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny. Został poświęcony 26 listopada tegoż roku przez delegata biskupiego, wicedziekana leżajskiego ks. Jana Jędrzejewskiego.

Za proboszczowania ks. Jana Łokietka z Brzozowa (1885-1920):

- ➔ Zorganizowano pierwsze szkoły: w 1902 r. w Zalesiu, w 1907 r. w Medyni i Pogwizdowie, w 1908 r. w Węgliskach. Budowę szkoły w Medyni rozpoczęto w 1914 r., ale wybuch wojny przerwał prace.
- ➔ **1910 r.** – utworzono dekanat łańcucki, w skład którego weszła parafia Medynia, należąca wcześniej do dekanatu leżajskiego.
- ➔ **1911 r.** – założono w Medyni Kasę Stefczyka, dwa kółka rolnicze i straże pożarne.
- ➔ **1912 r.** – z gruntów beneficjum (probostwa) wydzielony został nowy cmentarz o pow. 2 i ¼ morgi.

Kiedy proboszczem był ks. Adolf Gduła z Leżajska (1920-1941):

- ➔ **1921 r.** – Parafia Medynia włączona została w skład dekanatu sokołowskiego
- ➔ **1922 r.** – utworzył Straż Grobową, z mundurami na wzór wojska polskiego z 1831 r.
- ➔ **1924 r.** – uroczyste sprowadzono do parafii dwa nowe dzwony. Zostały poświęcone przez dziekana sokołowskiego ks. Ludwika Bukałę.
- ➔ **1928 r.** – Ks. proboszcz zorganizował Misje parafialne. Ponowił je w 1948 r. ks. Tadeusz Gonet.

Za administrowania ks. Piotra Mielnika z Zamojsce (1941-1947):

- ➔ **27 lipca 1944 r.** – spalił się medynski kościół w czasie przesuwania się linii frontu niemiecko-radzieckiego (II wojna światowa).
- ➔ **1944 r.** – wybudowano murowaną kaplicę służącą jako kościół parafialny do września 1960 roku. Kaplica była pod wezwaniem Matki Bożej Bolesnej.

Za ks. proboszcza Tadeusza Goneta (1947-1978):

- ➔ **1956 r.** – Rok Jubileuszowy Matki Bożej Królowej Polski. Odnowienie Słubów Narodu, w parafii Medynia – 5 maja 1957 r.
- ➔ **28 marca 1958 r.** – odbył się pierwszy odpust parafialny w uroczystość Matki Bożej Bolesnej.
- ➔ **1958-1960** – budowa murowanego kościoła i poświęcenie go 25 września 1960 r. przez Ks. Biskupa Stanisława Jakiela, sufragana przemyskiego. Kościół został konsekrowany pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny. Prace wykończeniowe przy nowej świątyni trwały przez kolejne kilkanaście lat.
- ➔ **1966 r.** – 14 kwietnia katolicka Polska obchodziła historyczną datę Tysiąclecia Chrztu Polski. W całej Ojczyźnie nabożeństwo rocznicowe rozpoczynało się o godz. 17.45.
- ➔ **11 i 12 czerwca 1971 r.** – duchowe nawiedzenie parafii Medynia przez Matkę Bożą w obrazie.
- ➔ **1976 r.** – wybudowanie nowej plebanii.

Kiedy proboszczem był ks. Franciszek Turko (1978-2002):

- ➔ **1981-1982 r.** – wybudowanie i oddanie dla wiernych kaplicy w Węgliskach pw. św. Piotra i Pawła (poświęconej 28 sierpnia 1983 r. przez Ks. Biskupa Ordynariusza Ignacego Tokarczuka z Przemyśla) oraz dzwonnicy.

- ➔ Założenie i ogrodzenie cmentarza w Węgliskach.
- ➔ **1985 r.** – sprowadzenie do parafii Sióstr Zakonnych ze Zgromadzenia Służebniczek NMP Niepokalanie Poczętej (Siostry Starowiejskie).
- ➔ **1993 r.** – wybudowanie dzwonnicy przy kościele parafialnym; poświęcenie trzech nowych dzwonów w 1994 r. przez Ks. Biskupa Kazimierza Górnego, Ordynariusza Diecezji Rzeszowskiej.

Za ks. Jana Krzywińskiego, proboszcza od 2002 r.:

- ➔ **2004-2005 r.** – wybudowanie kaplicy cmentarnej, a obok dzwonnicy (2006 r.). Wyposażenie kaplicy w ławki, organy, ołtarz, tabernakulum, obraz Jezusa Miłosiernego. Kaplica została poświęcona 25 października 2005 r. przez Ks. Biskupa Kazimierza Górnego.

- ➔ **Od 2006 r.** – pierwszy koncert „Bliżej nieba”, który tradycyjnie odbywa się co roku w Święto Trzech Króli przed kościołem w Medyni Głogowskiej
- ➔ **Od 2007 r.** – w Medyni Łańcuckiej odprawiana jest Msza św. przy kapliczce Matki Bożej Jagodnej (2 lipca)
- ➔ **2008–2011 r.** – budowa Domu Parafialnego, w którym odbywają się spotkania stowarzyszeń i grup parafialnych
- ➔ **2009-2011 r.** – dużym przedsięwzięciem było odmalowanie wnętrza kościoła i rekonstrukcja polichromii.
- ➔ **31 maja 2011 r.** – poświęcenie odnowionej polichromii w kościele i nowej salki w Domu Parafialnym przez ks. Biskupa Kazimierza Górnego
- ➔ **2011 r.** – wymiana posadzki w kościele
- ➔ **6 listopada 2013 r.** – uroczystość wprowadzenia relikwii błog. Jana Pawła II do kościoła i parafii. Mszy św. przewodniczył JE Ks. Arcybiskup Mieczysław Mokrzycki, Metropolita Lwowski
- ➔ **2014 r.** – przeprowadzono generalny remont organów i oświetlenia korony
- ➔ **2015 r.** – poświęcenie pomnika św. Jana Pawła II stojącego przed kościołem, a następnie figury kard. Stefana Wyszyńskiego
- ➔ **2016-2017 r.** – odmalowanie i upiększenie malowidłami kaplicy w Węgliskach
- ➔ **2018 r.** – remont i zabezpieczenie wieży kościelnej z wykonaniem nowej elewacji
- ➔ **16 września 2018 r.** - Uroczystości Jubileuszowe z udziałem Ks. Biskupa Kazimierza Górnego oraz odsłonięcie tablicy upamiętniającej 300-lecie powstania parafii i 100. rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę. ■

Danuta Gołojuch

„Mała książka – wielki człowiek”

**GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W CZARNEJ BIERZE UDZIAŁ
W OGÓLNOPOLSKIEJ AKCJI PROMUJĄCEJ
CZYTELNICTWO.**

PO WIELKICH SUKCESACH PROJEKTU BOOKSTARTOWEGO NA ODDZIAŁACH POŁOŻNICZYCH W CAŁEJ POLSCE INSTYTUT KSIĄŻKI ROZPOCZYNA NOWĄ ODSŁONĘ OGÓLNOPOLSKIEJ KAMPANII „MAŁA KSIĄŻKA – WIELKI CZŁOWIEK”. WYJĄTKOWE WYPRAWKI CZYTELNICZE OTRZYMAJĄ NIE TYLKO RODZICE NOWO NARODZONYCH DZIECI W SZPITALACH, ALE TAKŻE TRYZLATKI, KTÓRE ODWIEDZĄ BIBLIOTEKI BIORĄCE UDZIAŁ W AKCJI.

Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnej i pięć Filii zakwalifikowały się do projektu i zapraszają rodziców z dziećmi urodzonymi w 2015 r. do bibliotek i wzięcia udziału w projekcie.

Pilotażowy projekt dla trzylatków realizowany w ramach ogólnopolskiej kampanii „Mała książka – wielki człowiek” rozpocznie się we wrześniu 2018 roku. Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Każdy trzylatek, który przyjdzie do biblioteki, otrzyma w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: książkę „Pierwsze wiersze dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego Mały Czytelnik otrzyma naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W Wyprawce znajdują coś dla siebie także rodzice. „Książką połączeni, czyli o roli czytania w życiu dziecka” to broszura informacyjna, przypominająca o korzyściach wynikających z czytania dzie-

ciom oraz podpowiadająca, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze. Dzięki akcji dziecko pozna ważne miejsce na czytelniczej mapie dzieciństwa (bibliotekę) i zostanie pełnoprawnym uczestnikiem życia kulturalnego.

Badania wykazują, że dzieci wychowywane pośród książek są bardziej pewne siebie, mają większy niż rówieśnicy zasób słownictwa i dobrze rozwiniętą wyobraźnię. Pożytki z czytania mają także konkretny wymiar materialny: czytające dzieci osiągają sukcesy, a w przyszłości zarabiają więcej od tych, które nie czytały.

Nieodłącznym elementem czytania dzieciom w wieku przedszkolnym jest obecność rodzica/opiekuna, który nie tylko wciela się w książkowych bohaterów, ale staje się przewodnikiem w nowej przygodzie przeżywanej wspólnie z dzieckiem, budując tym samym relacje, które z całą pewnością zaowocują w przyszłości.

Wyprawki Czytelnicze dla trzylatków można odebrać w prawie 3 tys. bibliotek na terenie całej Polski. W ramach tegorocznej akcji planujemy rozdać około 100 tys. Wyprawek. Więcej informacji

oraz lista bibliotek biorących udział w projekcie znajduje się na stronie: www.wielki-czlowiek.pl.

Kampania społeczna „Mała książka – wielki człowiek” przypomina o korzyściach wynikających ze wspólnego, rodzinnego czytania już od pierwszych miesięcy życia dziecka. Została przygotowana w związku z ogólnopolską akcją, w ramach której młodzi rodzice na oddziałach położniczych otrzymują wyjątkowe Wyprawki Czytelnicze: książkę z wierszami dla dzieci najwybitniejszych polskich poetów oraz broszurę informacyjną o roli czytania w rozwoju młodego człowieka. W 2017 r. w ramach akcji pilotażowej rozpoczętej w grudniu rozdaliśmy 100 tys. Wyprawek Czytelniczych w 360 szpitalach w całej Polsce, a w 2018 r. na nowo narodzone dzieci czeka aż 360 tys. wyprawek.

Projekt nawiązuje do kampanii proczytelniczych realizowanych na całym świecie, a zapoczątkowanych w 1992 r. przez brytyjską fundację BookTrust.

Projekt jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. ■

III Edycja Gminnego Konkursu Recytatorskiego Dla Dzieci

Za nami III edycja Gminnego Konkursu Recytatorskiego dla dzieci pod hasłem: – „PRZYJACIELE PRZYRODY”, która odbyła się 10.05.2018 r. w Gminnym Ośrodku Kultury i Rekreacji w Czarnej. Inicjatorami spotkania byli Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnej oraz Publiczne Przedszkole w Czarnej nr 1. Impreza odbyła się w XV Ogólnopolskim Tygodniu Bibliotek pod hasłem *(Do)wolność czytania*. Celem konkursu było popularyzowanie czytelnictwa przyrodniczego, uwrażliwienie dzieci na piękno poezji, a także propagowanie świadomości ekologicznej. Wyzwolenie naturalnej spontaniczności poprzez posługiwanie się różnymi sposobami ekspresji: słowem, mimiką, barwą, dźwiękiem.

W konkursie wzięło udział 21 recytatorów z terenu całej gminy. Dzieci występowały w dwóch grupach wiekowych: I grupa – dzieci 3 i 4 letnie, II grupa – dzieci 5 i 6 letnie.

Jury w składzie: Urszula Stępień – dyrektor Zespołu Szkół im. Mikołaja Kopernika w Czarnej, Maria Kiwała Barnat – sołtys wsi Czarna, Magdalena Dziadosz – nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej, z trudem wyłoniło zwycięzców:

I GRUPA – (3, 4 LATA)

- ➔ I miejsce – Kania Gabriela
- ➔ II miejsce – Kania Ewa
- ➔ III miejsce – Krzeszowiec Maja, Prucnal Julia

II GRUPA – (5, 6 LAT)

- ➔ I miejsce – Parys Karol, Wilczak Julia
- ➔ II miejsce – Biały Antonina, Jakubowska Izabela
- ➔ III miejsce – Pelc Zuzanna
- ➔ Wyróżnienie otrzymała Uljasz Julia

Wszyscy wykonawcy otrzymali nagrody książkowe, słodczyce ufundowane przez Wójta gminy Czarna oraz dyplomy. Dziękujemy nauczycielom oraz rodzicom dzieci za poświęcony czas oraz ogromne zaangażowanie w przygotowanie przedszkolaków do konkursu. Zapraszamy do wzięcia udziału w kolejnych edycjach. ■

Magdalena Wawro

WIECZORNICA

„ZAKAZANE PIOSENKI, ZAPOMNIANE HISTORIE 1939-1958”.

PIĘKNY BYŁ DZIEŃ 15 SIERPNIĄ TEGO ROKU. DOPISAŁA POGODA, PACHNIAŁY BUKIETY ZIÓŁ, LUDZIE ŚWIĘTOWALI WNIĘBOWZIĘCIE MARYI. WIECZOREM ZAŚ MIESZKAŃCY KRZEMIENICY ZEBRALI SIĘ W IZBIE PAMIĘCI W STAREJ SZKOLE BY UCZCIĆ ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO. WIECZORNICĘ POD TYTUŁEM „ZAKAZANE PIOSENKI, ZAPOMNIANE HISTORIE 1939-1958” ZORGANIZOWAŁY PANIE Z KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH. IMPREZA OBJĘTA BYŁA PATRONATEM GOK W CZARNEJ I WÓJTA GMINY CZARNA, PANA EDWARDA DOBRZAŃSKIEGO.

Należy podkreślić bardzo starannie przemyślany scenariusz krzemienickich spotkań. Organizatorzy znaleźli niebanalną formułę dla tego typu okolicznościowych wieczornic, toteż ludzie chętnie na nie przychodzą. Akcent położony jest na prelekcji, a właściwie wykładzie tematycznie związanym z wydarzeniem historycznym. Ale to nie jest sztampa, to nie jest powielanie wyświechtanych słów z mediów.

Temat prelekcji mówi o problemie, ale mówi nie wprost. Prelekcja ilustrowana jest mapami i fotografiami historycznymi. Aby wciągnąć słuchaczy w czynny udział w spotkaniu – przerwami są okolicznościowe pieśni i piosenki, czasem poezja epoki. Autorami scenariusza omawianej wieczornicy byli (tak jak i poprzednich) Ewa i Józef Frączkowie.

Spotkanie rozpoczęła Ewa Frączek od powitania gości i zebranych mieszkańców. Przypomniała też cel spotkania – Święto Wojska Polskiego. Najważniejszym punktem programu była prelekcja Jozefa Frączka. Tematem prelekcji

nie była – jakby się można spodziewać – Bitwa Warszawska. Film o Bitwie Warszawskiej widzieliśmy już w kinie i w TVP.

Temat wykładu koncentrował się na wojennych losach Polaków zamieszkujących kresy wschodnie. Było ich piętnaście milionów. Wykładowca mówił o wywózkach Polaków i Ukraińców na Syberię, o transportach na Kołymę, o ich katorżniczej pracy, śmierci ale i o przetrwaniu. Był też materiał poświęcony genezie i powołaniu armii Andersa, przedstawił w skrócie jej szlak bojowy, omawiał losy 18 000 polskich dzieci wywiezionych z ZSRR poprzez Iran do Indii, Nowej Zelandii, USA i dalej do Meksyku.

Dowiedzieliśmy się, że w Licheniu jest muzeum, a w nim materiały historyczne przywiezione z Anglii dotyczące grupy tych wojennych sierot. Nie pominął też pan Józef Frączek udziału armii gen. Berlinga w walkach z Niemcami, ani tego co działo się w Warszawie – Powstania Warszawskiego. Jego słowa wzmacniały pieśni wojskowe i wojenne w wykonaniu chóru KGW, a właściwie

to wraz z chórem śpiewali wszyscy obecni. W wieczornicy wykorzystano poezję wojenną. Wiersze recytowali Mikołaj Surowiec- uczeń gimnazjum oraz żołnierz OT Wojciech Peszko i pani Helena Wełnic.

Ze swej strony pragnę podkreślić, że wielką zaletą prelekcji była elokwencja pana Józefa Frączka; mnie ujęło pokazanie ciągu logicznego wydarzeń; przeplatanie się polityki, interesów stron zaangażowanych w wojnę, ich możliwości technicznych i wielu jeszcze czynników mających wpływ na wydarzenia, w tym na losy poszczególnych ludzi.

Drugim wartym podkreślenia walorem prelekcji był unikalny materiał zdjęciowy zaczerpnięty z kilku książek i opracowań historycznych.

Na zakończenie spotkania, w drugiej, lżejszej jego części prelegent przedstawił sylwetkę Hanki Ordonówny, następnie jej udział w wywózce polskich dzieci z ZSRR. Ilustracją było nagranie przedwojenne Ordonki w piosence „Miłość Ci wszystko wybaczy”. Słowa tej piosenki napisał Julian Tuwim. Idąc tropem Tuwima wykładowca wspominał inną piosenkę tego poety, którą śpiewał swego czasu repatriant Czesław Wydrzycki – Niemen: „Mimozami jesień się zaczyna”. Ten utwór wykonał dla uczestników spotkania Józef Pelc.

W stylu nieco podniosłym spotkanie zakończono pieśnią z repertuaru Jana Pietrzaka „Żeby Polska była polska”. Pieśń tę śpiewała pani Monika Welc, a sala włączyła się ochoczo w śpiewanie nie tylko refrenu.

Po zakończonych występach panie z KGW zaprosiły uczestników na poczęstunek – ciastka i napoje zimne. Przy stole dzielił się wrażeniami z mile spędzonego wieczoru. Dziękuję serdecznie Organizatorom za ten sierpniowy wieczór pełen historii, pieśni i poezji. ■

Janina Haładaj-Różak

Pożegnanie Michała Skrobacza

12 sierpnia 2018 r. w Krakowie w wieku 88 lat zmarł Michał Skrobacz z Krzemienicy (gmina Czarna). Podczas II wojny światowej w 1943 r. wraz z rodzicami ukrywał rówieśnika, Abrahama Izaaka Segala z Łańcuta, który jako jedyny z rodziny przeżył Zagładę. Po zdanej maturze w łańcuckim liceum w 1948 r. dostał się na studia na Politechnikę Gdańską. Wówczas związał się z organizacją antykomunistyczną „Orleń” za co w 1949 r., już podczas studiów w Gdańsku, został aresztowany na 2,5 roku więzienia. Odbiwał wyrok w Rzeszowie, Przemysłu i Rawiczu. Zwolniony na początku 1952 r., kontynuował studia.

Michał Skrobacz w ostatnich latach życia działał na rzecz dialogu polsko-żydowskiego. Współpracował z Instytutem Pamięci Narodowej, był też gorącym zwolennikiem powstałego w Markowej Muzeum Polaków Ratujących Żydów. Jego okupacyjne wspomnienia stały się częścią stałej ekspozycji markowskiego muzeum. W 2016 r. został uhonorowany przez Prezydenta RP Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. Michał Skrobacz spoczął na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie dnia 20 sierpnia 2018 r. żegnany przez rodzinę, przyjaciół, kolegów z pracy, a także przedstawicieli instytucji państwowych. ■

Z wizytą
w Medyni
Informator o dawnej ziemi gromadzie
Medyni – Pogorzelnie – Zalesie

Jarmark Garncarski w Medyni Glogowskiej.

Zagroda
Garncarska
w Medyni Glogowskiej

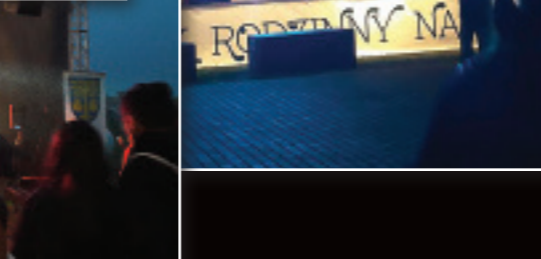
Piknik z okazji 70-lecia Klubu Sportowego LKS Jawor Krzemienica.

Migawki z wakacji z GOKiR-em.

Piknik rodzinny w Czarnej.

GMINA CZARNA

ATRAKCYJNE DZIAŁKI

DO SPRZEDAŻY

POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE I USŁUGOWE

w miejscowości Pogwizdów i Czarna, Gmina Czarna, powiat Łańcut

Miejscowość, numer ew. działki udział w działkach stanowiących drogę	Powierzchnia działki	Cena netto nieruchomości
Pogwizdów: 1351/101, 1351/157 (kompleks) 1/8 udział w działce 1351/159 pow. 0,0927 ha	0,1117 ha, 0,0115 ha,	42 300 zł
Pogwizdów: 1351/102, 1351/158 (kompleks) 1/8 udział w działce 1351/159 pow. 0,0927 ha	0,1121 ha, 0,0259ha	47 100 zł
Pogwizdów: 1351/104, 1351/144 (kompleks) 1/8 udział w działce 1351/159 pow. 0,0927 ha	0,1692 ha, 0,0831 ha,	83 800 zł
Pogwizdów: 1351/105 1/8 udział w działce 1351/159 pow. 0,0927 ha	0,1203 ha	41 200 zł
Pogwizdów: 1351/108, 1351/145 (kompleks)	0,1564 ha 0,0485 ha	66 400 zł
Pogwizdów: 1351/141 1/2 udział w działce 1351/142 pow. 0,0696 ha	0,1728 ha	62 400 zł
Pogwizdów: 1351/143 1/2 udział w działce 1351/142 pow. 0,0696 ha	0,1754 ha	63 200 zł
Pogwizdów: 1351/83 1/8 udział w działce 1351/138 pow. 0,1046 ha	0,1765 ha	52 900 zł
Pogwizdów: 1351/87 1/8 udział w działce 1351/138 pow. 0,1046 ha	0,1758 ha	52 700 zł
Czarna: 1838/19	0,1820 ha	62 800 zł
Czarna: 1838/20	0,1980 ha	68 200 zł
Czarna: 1838/22	0,1862 ha	64 200 zł

**DZIAŁKI SĄ OBJĘTE
MIEJSCOWYM PLANEM
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY CZARNA,
PRZEZNACZONE POD
BUDOWNICTWO
MIESZKANIOWO-
-JEDNORODZINNE
I USŁUGOWE**

Informacje na temat nieruchomości
i organizowanych przetargach
można uzyskać w siedzibie
Urzędu Gminy w Czarniej,
37-125 Czarna 260 – Referat
Gospodarki Nieruchomościami
i Rolnictwa (pokój nr 13)
lub telefonicznie (17) 226 23 24

MAPA: <https://lancut.geoportal2.pl>